

**TÜRKİYE CUMHURİYET
MERKEZ BANKASI A.Ş.**

**31 ARALIK 2013 TARİHİ
İTİBARIYLA FİNANŞAL
TABLOLAR VE BAĞIMSIZ
DENETİM RAPORU**

1 OCAK-31 ARALIK 2013 DÖNEMİNE AİT BAĞIMSIZ DENETİM RAPORU

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş.
Banka Meclisi'ne
Ankara

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş.'nin ("Banka") 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla hazırlanan ve ekte yer alan finansal durum tablosunu, aynı tarihte sona eren döneme ilişkin kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunu, özkaynaklar değişim tablosunu ve nakit akış tablosunu, önemli muhasebe politikalarının özetini ve dipnotları denetlemiştir bulunuyoruz.

Finansal Tablolara İlgili Olarak İşletme Yönetiminin Sorumluluğu

Banka yönetimi, finansal tabloların Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'na göre hazırlanmasından ve dürüst bir şekilde sunumundan ve finansal tabloların hata ve/veya hile ve usulsüzlükten kaynaklanan önemli yanlışlıklar içermeyecek biçimde hazırlanmasını sağlamak amacıyla gerekli olduğunu düşündüğü iç kontrol sisteminden sorumludur.

Bağımsız Denetim Kuruluşunun Sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız denetime dayanarak bu finansal tablolar hakkında görüş bildirmektir. Bağımsız denetimimiz, Uluslararası Denetim Standartları'na uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Bu standartlar, etik ilkelere uyulmasını ve bağımsız denetimin, finansal tabloların gerçeği doğru ve dürüst bir biçimde yansıtmayı yansıtmadığı konusunda makul bir güvenceyi sağlamak üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetimimiz, finansal tablolardaki tutarlar ve dipnotlar ile ilgili denetim kanıtı toplamak amacıyla, denetim tekniklerinin kullanılmasını içermektedir. Denetim tekniklerinin seçimi, finansal tabloların hata ve/veya hileden ve usulsüzlükten kaynaklanıp kaynaklanmadığı hususu da dahil olmak üzere önemli yanlışlık içerip içermediğine dair risk değerlendirmesini de kapsayacak şekilde, mesleki kanaatimize göre yapılmıştır. Bu risk değerlendirmesinde, işletmenin iç kontrol sistemi göz önünde bulundurulmuştur. Ancak, amacımız iç kontrol sisteminin etkinliği hakkında görüş vermek değil, denetim tekniklerini koşullara uygun olarak tasarlamak amacıyla, işletme yönetimi tarafından hazırlanan finansal tablolar ile iç kontrol sistemi arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Denetimimiz, ayrıca işletme yönetimi tarafından benimsenen muhasebe politikaları ile yapılan önemli muhasebe tahminlerinin ve finansal tabloların bir bütün olarak sunumunun uygunluğunun değerlendirilmesini içermektedir.

Bağımsız denetim sırasında temin ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulmasına yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Deloitte.

Görüş

Görüşümüze göre, finansal tablolar, Banka'nın 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle finansal durumunu, aynı tarihte sona eren döneme ait finansal performansını ve nakit akımlarını, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'na uygun olarak, doğru ve dürüst bir biçimde yansıtmaktadır.

İstanbul, 7 Mart 2014

DRT Bağımsız Denetim ve ŞMMM A.Ş.

DRT BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
Member of **DELOITTE TOUCHE TOHMATSU LIMITED**

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

İÇİNDEKİLER	SAYFA
FİNANSAL DURUM TABLOSU	1
KAR VEYA ZARAR TABLOSU.....	2
DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	3
ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	4
NAKİT AKIŞ TABLOSU.....	5
FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR	6-52
NOT 1 GENEL BİLGİ.....	6
NOT 2 SUNUM ESASLARI.....	6-12
NOT 3 ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ	13-22
NOT 4 FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ	22-39
NOT 5 ÖNEMLİ MUHASEBE TAHMİNLERİ VE MUHASEBE POLİTİKALARININ UYGULANMASINDA VERİLEN KARARLAR.....	40
NOT 6 BANKALARDAN ALACAKLAR.....	40
NOT 7 GERÇEĞE UYGUN DEĞER FARKI KÂR/ZARARA YANSITILAN FİNANSAL VARLIKLAR.....	40
NOT 8 VERİLEN KREDİ VE AVANSLAR.....	41
NOT 9 SATILMAYA HAZIR FİNANSAL VARLIKLAR	41-42
NOT 10 ALTIN REZERVLERİ.....	42
NOT 11 MADDİ DURAN VARLIKLAR	43
NOT 12 MADDİ OLMAYAN VARLIKLAR	43
NOT 13 DİĞER VARLIKLAR.....	44
NOT 14 TEDAVÜLDEKİ BANKNOTLAR	44
NOT 15 BANKALARA BORÇLAR.....	44
NOT 16 DİĞER MEVDUATLAR	45
NOT 17 IMF'YE BORÇLAR	45
NOT 18 DİĞER ALINAN BANKA KREDİLERİ	45
NOT 19 DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER.....	45
NOT 20 VERGİLER.....	46-47
NOT 21 KIDEM TAZMİNATI YÜKÜMLÜLÜĞÜ	48
NOT 22 NET FAİZ GELİRİ	49
NOT 23 NET ÜCRET VE KOMİSYON GELİRİ	49
NOT 24 TEMETTÜ GELİRİ	50
NOT 25 KUR FARKI KÂRI, NET.....	50
NOT 26 DİĞER FAALİYET GİDERLERİ	50
NOT 27 TAAHHÜTLER VE ŞARTA BAĞLI YÜKÜMLÜLÜKLER.....	50
NOT 28 SERMAYE	51
NOT 29 GEÇMİŞ YILLAR KÂRLARI VE YASAL YEDEKLER.....	51
NOT 30 NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ.....	51
NOT 31 İLİŞKİLİ TARAFLARLA BAKİYELER VE İŞLEMLER.....	52
NOT 32 BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	52

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

			Yeniden Düzenlenmiş	31 Aralık 2013	Yeniden Düzenlenmiş
	Notlar	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012	Milyon ABD	31 Aralık 2012
		Bin TL	Bin TL	Doları (*)	Milyon ABD
					Doları(*)
VARLIKLAR					
Nakit değerler (yabancı ve madeni para)		3.822.593	790.220	1.791	443
Bankalardan alacaklar	6	60.562.182	31.169.704	28.376	17.486
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar	7	220.054.904	177.158.701	103.104	99.382
Verilen kredi ve avanslar	8	13.319.157	6.810.250	6.241	3.820
Satılmaya hazır finansal varlıklar	9	587.727	539.850	275	303
Altın rezervi	10	43.112.273	34.600.877	20.200	19.411
Maddi duran varlıklar	11	642.515	266.322	301	149
Maddi olmayan varlıklar	12	2.737	8.018	1	4
Diğer varlıklar	13	101.182	63.348	47	36
Toplam varlıklar		342.205.270	251.407.290	160.336	141.034
YÜKÜMLÜLÜKLER					
Tedavüldeki banknotlar	14	74.814.590	60.525.482	35.053	33.954
Bankalara borçlar	15	188.585.937	130.889.978	88.360	73.426
Diğer mevduatlar	16	39.767.473	31.146.053	18.633	17.472
Uluslararası Para Fonu'na ("IMF") borçlar	17	10.551	10.277	5	6
Diğer alman banka kredileri	18	208.520	1.398.694	98	785
Diğer yükümlülükler	19	1.240.162	894.837	581	502
Vergi yükümlülüğü	20	246.414	14.593	115	8
Ertelemiş vergi yükümlülüğü	20	4.422.986	2.724.309	2.072	1.528
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	21	128.170	119.290	60	67
Toplam yükümlülükler		309.424.803	227.723.513	144.977	127.748
ÖZ SERMAYE					
Ödenmiş sermaye	28	47.464	47.464	22	27
Birikmiş kâr		31.024.507	20.746.829	14.536	11.639
Diğer yedekler		1.708.496	2.889.484	801	1.620
Toplam öz sermaye		32.780.467	23.683.777	15.359	13.286
TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER VE ÖZ SERMAYE					
		342.205.270	251.407.290	160.336	141.034

(*) ABD Doları cinsinden tutarlar, sadece okuyuculara kolaylık sağlaması amacıyla TL tutarlar üzerinden 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihlerinde Banka tarafından açıklanan resmi döviz alış kuru kullanılarak hesaplanmış olup, bu finansal tabloların bir parçası değildir (Not 2.d).

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KÂR VEYA ZARAR TABLOSU

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Notlar	2013 Bin TL	Yeniden düzenlenmiş (Not 2.e) 2012 Bin TL	2013 Milyon ABD Doları (*)	Yeniden Düzenlenmiş 2012 Milyon ABD Doları (*)
Faiz gelirleri	22	4.389.412	5.484.239	2.306	3.060
Faiz giderleri	22	(588.913)	(1.014.834)	(309)	(566)
Net faiz geliri	22	3.800.499	4.469.405	1.997	2.494
Ücret ve komisyon geliri	23	353.398	265.576	186	148
Ücret ve komisyon gideri	23	(16.227)	(13.675)	(9)	(8)
Net ücret ve komisyon geliri	23	337.171	251.901	177	140
Temettü geliri	24	6.903	1.583	4	1
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar değer artış/(azalışı)		(2.194.336)	(1.020.559)	(1.153)	(570)
Kur farkı kârı/(zararı), net	25	15.471.271	(3.839.220)	8.128	(2.140)
Diğer faaliyet geliri		12.458	168.878	7	94
Krediler değer düşüklüğü zararları		(543.844)	(5.472)	(286)	(3)
Diğer faaliyet giderleri	26	(797.901)	(725.283)	(419)	(406)
Vergi öncesi kâr/(zarar)		16.092.221	(698.767)	8.455	(390)
Vergi gideri/(geliri)	20	(2.893.292)	422.685	(1.520)	236
Net dönem kârı/(zararı)		13.198.929	(276.082)	6.935	(154)

(*) ABD Doları cinsinden tutarlar, sadece okuyuculara kolaylık sağlaması amacıyla TL tutarlar üzerinden 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihlerinde sona eren yıllara ait günlük resmi Banka döviz alış kurlarının ortalaması kullanılarak hesaplanmış olup, bu finansal tabloların bir parçası değildir (Not 2.d.).

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Notlar	2013 Bin TL	Yeniden düzenlenmiş (Not 2.e) 2012 Bin TL
Net dönem kârı/(zararı)		13.198.929	(276.082)
Diğer kapsamlı gelir			
<i>Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar</i>			
Altın rezervi değer artış/(azalışı)		(1.536.757)	(29.929)
Altın rezervi değer artış/(azalışı) üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi		307.352	5.986
Kıdem tazminatı aktüeryal kazanç / (kayıp)		3.112	-
Kıdem tazminatı aktüeryal kazanç / (kayıp) üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi		(622)	-
<i>Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacaklar</i>			
Satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değerinde meydana gelen değişim	9	47.877	5.468
Satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değerindeki değişim üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi	20	(1.950)	(410)
Döneme ait toplam kapsamlı gelir/(gider)		12.017.941	(294.967)

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.**31 ARALIK 2013 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT
ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU**

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.)

	Ödenmiş Sermaye			Diğer Yedekler				Birikmiş kârlar	Toplam
	Sermaye	Sermaye düzeltme farkı	Toplam ödenmiş sermaye	Satılmaya hazır finansal varlık değer artışı/(azalışı)	Altın rezervi değer artışı/(azalışı)	Aktüeryal (kayıp) /kazanç	Diğer		
1 Ocak 2012 tarihindeki bakiyeler – önceden raporlanan	25	47.439	47.464	473.591	-	-	6.382	29.212.680	29.740.117
Yeniden düzenleme etkisi (Not 2.e)	-	-	-	-	2.428.396	-	-	(2.428.396)	-
1 Ocak 2012 tarihindeki bakiyeler – yeniden düzenlenmiş (Not 2.e)	25	47.439	47.464	473.591	2.428.396	-	6.382	26.784.284	29.740.117
Nakit temettüleri	-	-	-	-	-	-	-	(5.761.373)	(5.761.373)
Net dönem karı/(zararı)	-	-	-	-	-	-	-	(276.082)	(276.082)
Diğer kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	5.058	(23.943)	-	-	-	(18.885)
Toplam kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	5.058	(23.943)	-	-	(276.082)	(294.967)
1 Ocak 2013 tarihindeki bakiyeler	25	47.439	47.464	478.649	2.404.453	-	6.382	20.746.829	23.683.777
Nakit temettüleri	-	-	-	-	-	-	-	(2.921.251)	(2.921.251)
Net dönem karı/(zararı)	-	-	-	-	-	-	-	13.198.929	13.198.929
Diğer kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	45.927	(1.229.405)	2.490	-	-	(1.180.988)
Toplam kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	45.927	(1.229.405)	2.490	-	13.198.929	12.017.941
31 Aralık 2013 tarihindeki bakiyeler	25	47.439	47.464	524.576	1.175.048	2.490	6.382	31.024.507	32.780.467

Sayfa 6-52 arasındaki notlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçasıdır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

	Notlar	2013 Bin TL	Yeniden Düzenlenmiş (Not 2.e) 2012 Bin TL
Faaliyetlerde (kullanılan)/sağlanan nakit akımları			
Net dönem kârı/(zararı)		13.198.929	(276.082)
Düzeltilmeler:			
Maddi duran varlıklar amortisman gideri	11	34.116	16.875
Maddi olmayan varlıkların itfa gideri	12	7.242	1.302
Kıdem tazminatı karşılığı	21	11.822	31.745
Net faiz geliri	22	(3.800.499)	(4.469.405)
Alınan faizler		3.995.454	5.445.190
Ödenen faizler		(763.540)	(1.297.864)
Temettü geliri	24	(6.903)	(1.583)
Net komisyon geliri	23	(337.171)	(251.901)
Alınan komisyonlar, net		335.451	283.386
Ödenen komisyonlar		(16.687)	(13.675)
Vergi gideri/(geliri)	20	2.893.292	(422.685)
Gerçekleşmemiş kur farkı geliri,net		(10.045.842)	5.803.860
Finansal varlıklar değer (artış)/azalışı,net		1.749.097	456.050
Maddi duran varlıkların satışından kaynaklanan (kar)/zarar		918	789
Diğer		-	951
Varlık ve yükümlülüklerdeki değişiklik öncesi faaliyet kârından sağlanan nakit akımları		7.255.679	5.306.953
Faaliyetlerle ilgili varlık ve yükümlülüklerdeki değişim:			
Altın rezervlerindeki net değişim		(10.048.155)	(15.649.394)
Gerçeğe uygun değer farkı kâr /zarara yansıtılacak finansal varlıklardaki değişim		(7.370.343)	(60.084.202)
Verilen kredi ve avanslardaki net değişim		(4.667.759)	(4.323.911)
Diğer varlıklardaki net değişim		596.012	(4.038)
Tedavüldeki banknotlardaki net değişim		14.289.108	5.422.308
Bankalara borçlardaki net değişim		30.363.212	48.582.526
Diğer mevduatlardaki net değişim		8.795.564	(3.850.620)
Diğer yükümlülüklerdeki net değişim		(2.304.967)	(59.298)
Ödenen vergiler		(658.013)	(1.451.762)
Ödenen kıdem tazminatları	21	(2.942)	(3.932)
Faaliyetlerden sağlanan/(kullanılan) nakit, net		36.247.396	(26.115.370)
Yatırım faaliyetlerine ilişkin nakit akımları			
Maddi ve maddi olmayan varlık alımları	11-12	(413.328)	(50.981)
Maddi ve maddi olmayan varlık satışlarından elde edilen nakit		140	596
Alınan temettü		6.903	6.666
Yatırım faaliyetlerinde kullanılan nakit, net		(406.285)	(43.719)
Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları			
Kullanılan/(ödenen) banka kredileri, net		(1.189.416)	882.701
Ödenen temettüleri		(2.921.251)	(5.761.373)
Finansman faaliyetlerinde kullanılan nakit, net		(4.110.667)	(4.878.672)
Döviz kurlarındaki değişimin nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi		714.636	(1.510.144)
Nakit ve nakit benzerlerindeki değişim		32.445.080	(32.547.905)
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	30	31.927.837	64.475.742
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	30	64.372.917	31.927.837

Sayfa 6-52 arasındaki notlar bu finansal tabloların tamamlayıcı parçasıdır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 - GENEL BİLGİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası A.Ş. ("Banka") 1931 yılında Türkiye'de kurulmuştur. Banka Türkiye'de banknot ihracı imtiyazına münhasıran sahip ve 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'nda yer alan ("TCMB Kanunu") yazılı görev ve yetkileri haiz olmak üzere "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası" ünvanı altında anonim şirket olarak kurulmuştur. Banka'nın İdare Merkezi Ankara'da olup, İstiklal Cad. 10 Ulus, 06100 Ankara, Türkiye adresinde bulunmaktadır. Türkiye genelinde 21 şubesi ve yurt dışında 4 temsilciliği bulunan Banka'nın 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla personel sayısı 4.660'dır (31 Aralık 2012: 4.585).

Banka'nın temel amacı fiyat istikrarını sağlamaktır. Banka, fiyat istikrarını sağlamak için kullanacağı para politikası araçlarını ve uygulayacağı para politikasını doğrudan kendisi belirler.

Banka'nın temel görevleri;

- a) Açık piyasa işlemleri yapmak,
- b) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ("T.C. Hükümeti") ile birlikte Türk Lirası'nın ("TL") iç ve dış değerini korumak için gerekli önlemler almak ve yabancı paralar ile altın karşısında muadeletini tespit etmeye yönelik kur rejimini belirlemek, TL'nin yabancı paralar karşısında değerinin belirlenmesi için döviz ve efektiflerin vadesiz ve vadeli alım ve satımı ile dövizlerin TL ile değişimi ve diğer türev işlemlerini yapmak,
- c) Bankaların ve Banka'ca uygun görülecek diğer mali kurumların yükümlülüklerini esas olarak zorunlu karşılıklar ile ilgili usul ve esasları belirlemek,
- d) Reeskont ve avans işlemleri yapmak,
- e) Ülke altın ve döviz rezervlerini yönetmek,
- f) TL'nin hacim ve dolaşımını düzenlemek, ödeme ve menkul kıymet transferi ve mutabakat sistemleri kurmak, kurulmuş ve kurulacak sistemlerin kesintisiz işlemlerini ve denetimini sağlayacak düzenlemeleri yapmak, ödemeler için elektronik ortam da dahil olmak üzere kullanılacak yöntemleri ve araçları belirlemek,
- g) Finansal sistemde istikrarı sağlayıcı ve para ve döviz piyasaları ile ilgili düzenleyici tedbirleri almak,
- h) Mali piyasaları izlemek,
- i) Bankalardaki mevduatın vade ve türleri ile özel finans kurumlarındaki katılma hesaplarının vadelerini belirlemektir.

NOT 2 – SUNUM ESASLARI

(a) Türk Lirası Mali Tablolar

Bu finansal tablolar, Uluslararası Muhasebe Standartları ("UMS") ve Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu ("UMSK") tarafından yayımlanan yorumları da kapsayan Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'na ("UFRS") uygun olarak hazırlanmıştır. Banka, muhasebe defterlerini ve yasal finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu, vergi mevzuatı ve TCMB Kanunu'na uygun olarak hazırlamaktadır. Bu finansal tablolar yasal kayıtlara, UMSK tarafından yayımlanan UFRS'ye uyumlu hale getirmek için gerekli düzeltmeler yansıtılarak düzenlenmiştir.

Finansal tablolar, Türkiye Cumhuriyeti'nin para birimi olan TL cinsinden ifade edilmiştir.

Bu finansal tablolar 14 Mart 2014 tarihinde Banka Meclisi'nde onaylandıktan sonra 17 Nisan 2014 tarihinde gerçekleştirilecek olan Banka Genel Kurulu'nun görüşüne sunulacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – SUNUM ESASLARI (Devamı)

(b) Yeni ve Güncellenmiş Standartların Uygulanması

UFRS'ye uygun olarak hazırlanan finansal tablolar, önemli muhasebe tahminlerinin kullanılmasının yanı sıra Banka'nın muhasebe politikalarının uygulanmasında yönetimin değerlendirmelerini de içermektedir. Önemli ölçüde değerlendirme ve karmaşıklık içeren alanlar ile tahmin ve varsayımların finansal tablolara önemlilik arz ettiği alanlar Not 5'te açıklanmıştır.

Aşağıdaki yeni ve güncellenmiş standartlar ve yorumlar cari yılda Banka tarafından uygulanmış ve bu finansal tablolarda raporlanan tutarlara ve yapılan açıklamalara etkisi olmuştur. Bu finansal tablolarda uygulanmış, fakat raporlanan tutarlar üzerinde etkisi olmayan diğer standart ve yorumların detayları da ayrıca bu bölümün ilerleyen kısımlarında açıklanmıştır.

Banka'nın sunum ve dipnot açıklamalarını etkileyen yeni ve revize edilmiş standartlar

UMS 1 (Değişiklikler) Diğer Kapsamlı Gelir Kalemlerinin Sunumu

UMS 1 (Değişiklikler), "Diğer Kapsamlı Gelir Kalemlerinin Sunumu" 1 Temmuz 2012 tarihinde veya bu tarih sonrasında başlayan finansal dönemlerden itibaren geçerlidir. Söz konusu değişiklikler, kapsamlı gelir tablosu ile gelir tablosunu yeniden tanımlamaktadır. UMS 1'de yapılan değişiklikler uyarınca "kapsamlı gelir tablosu" ifadesi "kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu" ve "gelir tablosu" ifadesi "kar veya zarar tablosu" olarak değiştirilmiştir. UMS 1'de yapılan değişiklikler uyarınca kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunun tek bir tabloda ya da birbirini izleyen iki ayrı tabloda sunumuna izin veren açıklamalar aynı kalmıştır. Ancak UMS 1'de yapılan değişiklikler uyarınca diğer kapsamlı gelir kalemleri iki gruba ayrılır: (a) sonradan kar veya zarara yeniden sınıflandırılmayacak kalemler ve (b) bazı özel koşullar sağlandığında sonradan kar veya zarara yeniden sınıflandırılacak kalemler. Diğer kapsamlı gelir kalemlerine ilişkin vergiler de aynı şekilde dağıtılacak olup söz konusu değişiklikler, diğer kapsamlı gelir kalemlerinin vergi öncesi ya da vergi düşüldükten sonra sunumu ile ilgili açıklamaları değiştirmemiştir. Bu değişiklikler geriye dönük olarak uygulanabilir. Yukarıda bahsi geçen sunum ile ilgili değişiklikler haricinde, UMS 1'deki değişikliklerin uygulanmasının kar veya zarar, diğer kapsamlı gelir ve toplam kapsamlı gelir üzerinde herhangi bir etkisi bulunmamaktadır.

UMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar

UMS 19'a yapılan değişiklikler tanımlanmış fayda planları ve işten çıkarma tazminatının muhasebesini değiştirmektedir. En önemli değişiklik tanımlanmış fayda yükümlülükleri ve plan varlıklarının muhasebeleştirilmesi ile ilgilidir. Değişiklikler, tanımlanmış fayda yükümlülüklerinde ve plan varlıklarının gerçeğe uygun değerlerindeki değişim olduğunda bu değişikliklerin kayıtlara alınmasını gerektirmekte ve böylece UMS 19'un önceki versiyonunda izin verilen 'koridor yöntemi'ni ortadan kaldırmakta ve geçmiş hizmet maliyetlerinin kayıtlara alınmasını hızlandırmaktadır. Değişiklikler, bilançolarda gösterilecek net emeklilik varlığı veya yükümlülüğünün plan açığı ya da fazlasının tam değerini yansıtabilmesi için, tüm aktüeryal kayıp ve kazançların anında diğer kapsamlı gelir olarak muhasebeleştirilmesini gerektirmektedir. Buna ek olarak, UMS 19'un bir önceki baskısında açıklanan plan varlıklarından elde edilecek tahmini getiriler ile plan varlıklarına ilişkin faiz gideri yerine tanımlanmış net fayda yükümlülüğüne ya da varlığın uygulanana indirin oranı sonucu hesaplanan 'net bir faiz' tutarı kullanılmıştır. TMS 19'a yapılan değişiklikler geriye dönük olarak uygulanmalıdır. Banka yönetimi muhasebe politikası değişikliğinin finansal tablolara olan etkisini değerlendirmiş ve hesaplanan vergi sonrası etkilerin önemsiz olması nedeniyle değişikliği geriye dönük olarak uygulamamıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – SUNUM ESASLARI (Devamı)

(b) Yeni ve Güncellenmiş Standartların Uygulanması (devamı)

2013 yılından itibaren geçerli olup, Banka'nın finansal tablolarını etkilemeyen standartlar, mevcut standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar

UMS 1 (Değişiklikler)	<i>Karşılaştırmalı Bilgi Sunumuna İlişkin Yükümlülüklerin Netleştirilmesi</i>
UFRS 10	<i>Konsolide Finansal Tablolar</i>
UFRS 11	<i>Müşterek Anlaşmalar</i>
UFRS 12	<i>Diğer İşletmelerdeki Paylara İlişkin Açıklamalar</i>
UFRS 13	<i>Gerçeğe Uygun Değer Ölçümleri</i>
UFRS 7 (Değişiklikler)	<i>Finansal Araçlar: Açıklamalar – Finansal Varlık ve Finansal Borçların Netleştirilmesi</i>
UFRS 10, UFRS 11 ve UFRS 12 (Değişiklikler)	<i>Konsolide Finansal Tablolar, Müşterek Anlaşmalar ve Diğer İşletmelerdeki Paylara İlişkin Açıklamalar: Geçiş Kuralları</i>
UMS 27 (2011)	<i>Bireysel Finansal Tablolar</i>
UMS 28 (2011)	<i>İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar</i>
UFRSlere Yapılan Değişiklikler (UMS 16, UMS 32 ve UMS 34)	<i>UMS 1'e Yapılan Değişiklikler Dışındaki Yıllık İyileştirmeler 2009/2011 Dönemi</i>

UMS 1 (Değişiklikler) Karşılaştırmalı Bilgi Sunumuna İlişkin Yükümlülüklerin Netleştirilmesi

(Mayıs 2012'de yayımlanan Yıllık İyileştirmeler 2009/2011 Dönemi'nin bir parçası olarak)

Mayıs 2012'de yayımlanan Yıllık İyileştirmeler 2009/2011 Dönemi'nin bir parçası olarak yayımlanan UMS 1'deki değişiklikler 1 Ocak 2013 tarihinde veya bu tarih sonrasında başlayan finansal dönemlerden itibaren geçerlidir. UMS 1 standardı uyarınca muhasebe politikasında geriye dönük olarak değişiklik yapan ya da geriye dönük olarak finansal tablolarını yeniden düzenleyen ya da sınıflandıran bir işletmenin bir önceki dönemin başı için de finansal durum tablosunu (üçüncü bir finansal durum tablosu) sunması gerekir. UMS 1'deki değişiklikler uyarınca bir işletmenin sadece geriye dönük uygulamanın, yeniden düzenlemenin ya da yeniden sınıflandırma işleminin üçüncü finansal durum tablosunu oluşturan bilgiler üzerinde önemli etkisinin olması durumunda üçüncü finansal durum tablosu sunması gerekir ve ilgili dipnotların üçüncü finansal durum tablosuyla birlikte sunulması zorunlu değildir. Standarttaki değişikliğin finansal tablolar üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

Konsolidasyon, müşterek anlaşmalar, iştirakler ve bunların sunumuyla ilgili yeni ve revize edilmiş standartlar

Mayıs 2011'de konsolidasyon, müşterek anlaşmalar, iştirakler ve bunların sunumuyla ilgili olarak UFRS 10, UFRS 11, UFRS 12, UMS 27 (2011) ve UMS 28 (2011) olmak üzere beş standart yayımlanmıştır.

Bu beş standardın getirdiği önemli değişiklikler aşağıdaki gibidir:

UFRS 10, UMS 27 "*Konsolide ve Bireysel Finansal Tablolar*" standardının konsolide finansal tablolar ile ilgili kısmının yerine getirilmiştir. UFRS 10'un yayımlanmasıyla UMS Yorum 12 "*Konsolidasyon – Özel Amaçlı İşletmeler*" yorumu da yürürlükten kaldırılmıştır. UFRS 10'a göre konsolidasyon için tek bir esas vardır, kontrol. Ayrıca UFRS 10, üç unsuru içerecek şekilde kontrolü yeniden tanımlamaktadır: (a) yatırım yaptığı işletme üzerinde güce sahip olması (b) yatırım yaptığı işletmeyle olan ilişkisinden dolayı değişken getirilere maruz kalması veya bu getirilerde hak sahibi olması (c) elde edeceği getirilerin miktarını etkileyebilmek için yatırım yaptığı işletme üzerindeki gücünü kullanma imkânına sahip olması. Farklı örnekleri içerek şekilde UFRS 10'un ekinde uygulama rehberi de bulunmaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – SUNUM ESASLARI (Devamı)

(b) Yeni ve Güncellenmiş Standartların Uygulanması (devamı)

2013 yılından itibaren geçerli olup, Banka'nın finansal tablolarını etkilemeyen standartlar, mevcut standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar (devamı)

Konsolidasyon, müşterek anlaşmalar, iştirakler ve bunların sunumuyla ilgili yeni ve revize edilmiş standartlar (devamı)

UFRS 11, UMS 31 "*İş Ortaklıklarındaki Paylar*" standardının yerine getirilmiştir. UFRS 11, iki veya daha fazla tarafın müşterek kontrolü olduğu müşterek anlaşmaların nasıl sınıflandırılması gerektiğini açıklamaktadır. UFRS 11'in yayımlanması ile UFRS 13 "*Müştereken Kontrol Edilen İşletmeler - Ortak Girişimcilerin Parasal Olmayan Katılım Payları*" yorumu yürürlükten kaldırılmıştır. UFRS 11 kapsamında müşterek anlaşmalar, tarafların anlaşma üzerinde sahip oldukları hak ve yükümlülüklerine bağlı olarak müşterek faaliyet veya iş ortaklığı şeklinde sınıflandırılır. Buna karşın UMS 31 kapsamında üç çeşit müşterek anlaşma bulunmaktadır: müştereken kontrol edilen işletmeler, müştereken kontrol edilen varlıklar, müştereken kontrol edilen faaliyetler. Buna ek olarak, UFRS 11 kapsamındaki iş ortaklıklarının özkaynak yöntemi kullanılarak muhasebeleştirilmesi gerekirken, UMS 31 kapsamındaki birlikte kontrol edilen ortaklıklar ya özkaynak yöntemiyle ya da oransal konsolidasyon yöntemiyle muhasebeleştirilebilmektedir.

UFRS 12 dipnot sunumuna ilişkin bir standart olup bağlı ortaklıkları, müşterek anlaşmaları, iştirakleri ve/veya konsolide edilmeyen yapısal şirketleri olan işletmeler için geçerlidir. UFRS 12'ye göre verilmesi gereken dipnot açıklamaları genel olarak yürürlükteki standartlara göre çok daha kapsamlıdır.

UFRS 10, 11 ve 12'de yapılan değişiklikler, bu standartların ilk kez uygulanması sırasında bazı geçiş kurallarına açıklama getirmek amacıyla Haziran 2012 tarihinde yayımlanmıştır.

Geçiş kuralları ile ilgili olan değişikliklerle birlikte bu beş standart, 1 Ocak 2013 tarihinde veya bu tarih sonrasında başlayan finansal dönemlerden itibaren geçerlidir. Bu tarih öncesinde tüm bu standartların birlikte uygulanması şartıyla erken uygulanmasına izin verilir. Bu beş standardın uygulanmasının finansal tablolarda raporlanan tutarlar üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

UFRS 13 Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü

UFRS 13, gerçeğe uygun değer ölçümü ve bununla ilgili verilmesi gereken notları içeren rehber niteliğinde tek bir kaynak olacaktır. Standart, gerçeğe uygun değer tanımını yapar, gerçeğe uygun değer ölçümüyle ilgili genel çerçeveyi çizer, gerçeğe uygun değer hesaplamaları ile ilgili verilecek açıklama gerekliliklerini belirtir. UFRS 13'ün kapsamı geniştir; finansal kalemler ve UFRS'de diğer standartların gerçeğe uygun değerinden ölçümüne izin verdiği veya gerektirdiği finansal olmayan kalemler için de geçerlidir. Genel olarak, UFRS 13'ün gerçeğe uygun değer hesaplamaları ile ilgili açıklama gereklilikleri şu andaki mevcut standartlara göre daha kapsamlıdır. Örneğin, şu anda UFRS 7 "*Finansal Araçlar: Açıklamalar*" standardının açıklama gerekliliği olan ve sadece finansal araçlar için istenen üç-seviye gerçeğe uygun değer hiyerarşisine dayanan niteliksel ve niceliksel açıklamalar, UFRS 13 kapsamındaki bütün varlıklar ve yükümlülükler için zorunlu hale gelecektir.

Bu yeni standardın uygulanmasının finansal tablolar üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

UFRS 7 (Değişiklikler) Finansal Varlık ve Finansal Borçların Netleştirilmesi ve Bunlarla İlgili Açıklamalar

UFRS 7'deki değişiklikler uyarınca işletmelerin uygulamada olan bir ana netleştirme sözleşmesi ya da benzer bir sözleşme kapsamındaki finansal araçlar ile ilgili netleştirme hakkı ve ilgili sözleşmelere ilişkin bilgileri (örneğin; teminat gönderme hükümleri) açıklaması gerekir.

UFRS 7'deki değişiklikler 1 Ocak 2013 tarihinde veya bu tarih sonrasında başlayan finansal dönemlerden itibaren geçerlidir. Bu değişiklikler tüm karşılaştırılabilir dönemler için geriye dönük olarak uygulanmalıdır. UFRS 7'deki değişikliklerin finansal tablolarda raporlanan tutarlar üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – SUNUM ESASLARI (Devamı)

(b) Yeni ve Güncellenmiş Standartların Uygulanması (devamı)

2013 yılından itibaren geçerli olup, Banka'nın finansal tablolarını etkilemeyen standartlar, mevcut standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar (devamı)

Mayıs 2012'de yayımlanan Yıllık İyileştirmeler 2009/2011 Dönemi

Mayıs 2012'de yayımlanan Yıllık İyileştirmeler 2009/2011 Dönemi birkaç standarda yapılan değişiklikleri içermektedir ve 1 Ocak 2013 tarihinde veya bu tarih sonrasında başlayan finansal dönemlerden itibaren geçerlidir. Yapılan değişiklikler aşağıda belirtilmiştir:

- UMS 16 (Değişiklikler) "*Maddi Duran Varlıklar*"
- UMS 32 (Değişiklikler) "*Finansal Araçlar: Sunum*"
- UMS 34 (Değişiklikler) "*Ara Dönem Finansal Raporlama*"

UMS 16 (Değişiklikler)

UMS 16'daki değişiklikler, yedek parçaların, donanım ve hizmet donanımlarının UMS 16 uyarınca maddi duran varlık tanımını karşılamaları durumunda maddi duran varlık olarak sınıflandırılması gerektiği konusuna açıklık getirir. Aksi takdirde bu tür varlıklar stok olarak sınıflandırılmalıdır. UMS 16'daki değişikliklerin finansal tablolarda raporlanan tutarlar üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

UMS 32 (Değişiklikler)

UMS 32'deki değişiklikler, özkaynak araçları sahiplerine yapılan dağıtımlar ve özkaynak işlemleri maliyetleri ile ilgili gelir vergisinin UMS 12 "*Gelir Vergileri*" standardı uyarınca muhasebeleştirilmesi gerektiğini belirtir. UMS 32'deki değişikliklerin finansal tablolarda raporlanan tutarlar üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

UMS 34 (Değişiklikler)

UMS 34'teki değişiklikler, belirli bir raporlanabilir bölüme ilişkin toplam varlık ve yükümlülüklerin, ancak bu toplam varlık veya yükümlülük tutarlarının (veya her ikisinin) işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili merciiye düzenli olarak sunulması ve en son yıllık finansal tablolara göre bu tutarlarda önemli bir değişiklik olması durumunda dipnotlarda açıklanması gerektiğini belirtir. UMS 34'teki değişikliklerin finansal tablolarda raporlanan tutarlar üzerinde bir etkisi olmamıştır.

Henüz yürürlüğe girmemiş ve Banka tarafından erken uygulaması benimsenmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar

Şirket henüz yürürlüğe girmemiş aşağıdaki standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen aşağıdaki değişiklik ve yorumları henüz uygulamamıştır:

UFRS 9	<i>Finansal Araçlar</i>
UFRS 9 ve UFRS 7 (Değişiklikler)	<i>UFRS 9 ve Geçiş Açıklamaları için Zorunlu Yürürlük Tarihi</i>
UMS 32 (Değişiklikler)	<i>Finansal Varlık ve Finansal Borçların Netleştirilmesi¹</i>
UFRS 10, 11, UMS 27 (Değişiklikler)	<i>Yatırım Şirketleri¹</i>
UMS 36 (Değişiklikler)	<i>Finansal Olmayan Varlıklar için Geri Kazanılabilir Değer Açıklamaları¹</i>
UMS 39 (Değişiklikler)	<i>Türev Ürünlerin Yenilenmesi ve Riskten Korunma Muhasebesinin Devamlılığı¹</i>
UFRS Yorum 21	<i>Harçlar ve Vergiler¹</i>

¹ 1 Ocak 2014 tarihinde veya bu tarih sonrasında başlayan finansal dönemlerden itibaren geçerlidir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – SUNUM ESASLARI (Devamı)

(b) Yeni ve Güncellenmiş Standartların Uygulanması (devamı)

Henüz yürürlüğe girmemiş ve Banka tarafından erken uygulaması benimsenmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar (devamı)

UFRS 9 Finansal Araçlar

Kasım 2009'da yayınlanan UFRS 9 finansal varlıkların sınıflandırılması ve ölçümü ile ilgili yeni zorunluluklar getirmektedir. Ekim 2010'da değişiklik yapılan UFRS 9 finansal yükümlülüklerin sınıflandırılması ve ölçümü ve kayıtlardan çıkarılması ile ilgili değişiklikleri içermektedir.

UFRS 9 ve UFRS 7 (Değişiklikler) UFRS 9 ve Geçiş Açıklamaları için Zorunlu Yürürlük Tarihi

Kasım 2013'te UFRS 9'un zorunlu uygulama tarihi 1 Ocak 2017 tarihinden önce olmamak kaydıyla ertelenmiştir.

UMS 32 (Değişiklikler) Finansal Varlık ve Finansal Borçların Netleştirilmesi

UMS 32'deki değişiklikler finansal varlık ve finansal borçların netleştirilmesine yönelik kurallar ile ilgili mevcut uygulama konularına açıklama getirmektedir. Bu değişiklikler özellikle 'cari dönemde yasal olarak uygulanabilen mahsuplaştırma hakkına sahip' ve 'eş zamanlı tahakkuk ve ödeme' ifadelerine açıklık getirir.

UFRS 10, 11, UMS 27 (Değişiklikler) Yatırım Şirketleri

Bu değişiklik ile UFRS 10'a eklenen hükümler çerçevesinde yatırım işletmesi tanımını karşılayan işletmelerin tüm bağlı ortaklıklarını gerçeğe uygun değer farkını kar veya zarara yansıtarak ölçmesi zorunlu olup, konsolide finansal tablo sunmalarına ilişkin istisna getirilmiştir.

UMS 36 (Değişiklikler) Finansal Olmayan Varlıklar için Geri Kazanılabilir Değer Açıklamaları

UFRS 13 "Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü" Standardının bir sonucu olarak değer düşüklüğüne uğramış varlıkların geri kazanılabilir tutarının ölçümüne ilişkin açıklamalarda bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklik finansal olmayan varlıklarla sınırlı tutulmuş olup, UMS 36'nın 130 ve 134 üncü paragrafları değiştirilmiştir.

UMS 39 (Değişiklikler) Türev Ürünlerin Yenilenmesi ve Riskten Korunma Muhasebesinin Devamlılığı

UMS 39'da yapılan bu değişiklikte, hangi durumlarda finansal riskten korunma aracının vadesinin dolmasının veya sonlandırılmasının söz konusu olmayacağına, dolayısıyla finansal riskten korunma muhasebesinin uygulanmasına son verilmeyeceğine açıklık getirilmiştir.

UFRS Yorum 21 Harçlar ve Vergiler

UFRS Yorum 21, vergi benzeri yükümlülüklerin ödenmesini ortaya çıkaran mevzuatta tanımlanan bir faaliyet gerçekleştiğinde, işletmelerin vergi ve vergi benzerinin ödenmesine ilişkin olarak bir borç muhasebeleştirilmesi gerektiğine açıklık getirmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – SUNUM ESASLARI (Devamı)

(c) Enflasyon etkilerinin muhasebeleştirilmesi

1 Ocak 2006'dan önce TL'nin satın alma gücündeki değişiklikler nedeniyle yapılan düzeltmeler UMS 29, "Yüksek Enflasyon Dönemlerinde Mali Tabloların Düzeltilmesi" esas alınarak yapılmıştır. UMS 29, yüksek enflasyonlu bir ekonomiye ait para birimi esas alınarak hazırlanan finansal tabloların aynı para biriminin bilanço tarihindeki satın alma gücünden hazırlanmasını ve önceki dönem finansal tablolarında karşılaştırma amacıyla aynı değer ölçüleri kullanılarak yeniden düzenlenmesini öngörmektedir. Türkiye ekonomisindeki değişimler yüksek enflasyon ortamının sona erdiğini işaret ettiğinden, Banka 1 Ocak 2006'dan itibaren UMS 29 uygulamasına son vermiştir. Buna göre, TL'nin aynı tarihteki alım gücü ile ifade edilen 31 Aralık 2005 tutarları ilişikteki finansal tablolardaki taşınan değerleri için temel oluşturmaktadır.

(d) ABD Doları'na çevrim

Bilançoda gösterilen ABD Doları tutarları sadece okuyuculara kolaylık sağlaması amacıyla TL'den ABD Doları'na Banka'nın 31 Aralık 2013 tarihinde resmi döviz alış kuru 2,1343 TL = 1 ABD Doları (31 Aralık 2012: 1,7826 TL = 1 ABD Doları) kullanılarak; gelir tablosunda gösterilen ABD Doları tutarları ise sadece okuyuculara kolaylık sağlaması için TL'den ABD Doları'na Banka'nın 31 Aralık 2013 tarihinde sona eren yıla ait günlük resmi döviz alış kurlarının ortalaması olan 1,90334 TL = 1 ABD Doları (2012: 1,79249 TL = 1 ABD Doları) kullanılarak çevrilmiş olup bu finansal tabloların bir parçası değildir.

(e) Karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli mali tabloların düzeltilmesi

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Banka'nın finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve önemli farklılıklar açıklanır.

Banka 31 Aralık 2013 tarihinde sona eren hesap dönemi içerisinde altın rezervlerinin gerçeğe uygun değer artış/(azalışının) muhasebeleştirmesinde değişiklik yapmış ve UMS 8 "Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklik ve Hatalar" standardı uyarınca bu değişikliğin etkilerini geriye dönük olarak düzelterek önceki dönem finansal tablolarını yeniden düzenlemiştir. Bu düzeltmelerin finansal tablolar üzerindeki etkileri aşağıdaki gibidir:

	<u>Daha önce</u> <u>raporlanan</u>	<u>Yeniden düzenleme</u> <u>etkisi</u>	<u>Yeniden</u> <u>düzenlenmiş</u>
1 Ocak 2012 bakiyeleri			
Birikmiş kar	29.212.680	(2.428.396)	26.784.284
Diğer yedekler	479.973	2.428.396	2.908.369
31 Aralık 2012 bakiyeleri			
Birikmiş kar	23.151.282	(2.404.453)	20.746.829
Diğer yedekler	485.031	2.404.453	2.889.484
1 Ocak – 31 Aralık 2012			
Net dönem zararı	(300.025)	23.943	(276.082)

Önceki dönem finansal tablolarının yeniden düzenlenmesi Banka'nın özkaynaklarında herhangi bir değişikliğe sebep olmamış 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla diğer yedekler 2.404.453 bin TL artarken, birikmiş kar aynı tutarda azalmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ

Bu finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan temel muhasebe politikaları aşağıda açıklanmıştır. Söz konusu muhasebe politikaları bütün dönemler için aksi belirtilmedikçe tutarlılık ile uygulanmıştır.

(a) Kur değişiminin etkileri

Banka'nın finansal tabloları faaliyette bulunduğu temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (TL cinsinden) ile sunulmuştur.

Banka'nın finansal tablolarının hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden (TL dışındaki para birimleri) gerçekleşen işlemler, işlem tarihindeki kurlar esas alınmak suretiyle kaydedilmektedir. Bilançoda yer alan döviz endeksli parasal varlık ve yükümlülükler bilanço tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak Türk Lirası'na çevrilmiştir. Gerçeğe uygun değeri ile izlenmekte olan parasal olmayan kalemlerden yabancı para cinsinden kaydedilmiş olanlar, gerçeğe uygun değer belirlendiği tarihteki kurlar esas alınmak suretiyle TL'ye çevrilmiştir. Tarihi maliyet cinsinden ölçülen yabancı para birimindeki parasal olmayan kalemler yeniden çevrilmeye tabi tutulmazlar.

Döviz kurları

Döviz cinsinden varlıklar ve yükümlülükler, raporlama amacıyla aşağıda belirtilen döviz kurları kullanılarak TL'ye çevrilmiştir.

	<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
ABD Doları	2,1343	1,7826
Avro ("EURO")	2,9365	2,3517
İsviçre Frangı ("CHF")	2,3899	1,9430
İngiliz Sterlini ("GBP")	3,5114	2,8708
Japon Yeni ("JPY")	0,0202	0,0206
Özel Çekim Hakları ("SDR") (*)	3,2895	2,7536

(*) SDR para birimleri sepeti cinsinden ifade edilmekte olup, değeri dört ana para biriminin (EURO, JPY, GBP, ABD Doları) kur değerlerinin ağırlıklandırılmış toplamı ile belirlenmektedir. Finansal tablolarda, SDR yabancı para birimi olarak ifade edilmiştir.

(b) Faiz gelir ve gideri

İç verim oranı yöntemi kullanılarak hesaplanan faiz gelirleri ve giderleri tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmektedir.

Bir finansal varlık veya benzer finansal varlıklar grubu için değer düşüklüğü karşılığı ayrılması durumunda, faiz gelirini hesaplamak için gelecekteki nakit akımlarını iskonto etmekte kullanılan faiz oranı kullanılmaktadır.

(c) Ücret ve komisyon gelirleri

Ücret ve komisyon gelir ve giderleri ile diğer kredi kurum ve kuruluşlarına ödenen kredi ücret ve komisyon giderleri; ücret ve komisyonun niteliğine göre ilişkili işlemin vadesine yayılarak veya tahsil edildiği veya ödendiği dönemde gelir veya gider yazılarak muhasebeleştirilmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

(d) Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

Cari vergi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem kârının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kâr, diğer yıllarda vergilendirilebilir ya da vergiden indirilebilir kalemler ile vergilendirilmesi ya da vergiden indirilmesi mümkün olmayan kalemleri hariç tutması nedeniyle, gelir tablosunda yer verilen kârdan farklılık gösterir. Banka'nın cari vergi yükümlülüğü bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış ya da önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kâr elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kâr /zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri, Banka'nın geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kâr elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte ilgili farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartlarıyla hesaplanmaktadır.

Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, her bilanço tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kâr elde etmenin muhtemel olmadığı ölçüde azaltılır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemde geçerli olması beklenen ve bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış veya önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Banka'nın bilanço tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanması ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Banka'nın cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

Dönem cari ve ertelenmiş vergisi

Doğrudan özkaynakta alacak ya da borç olarak muhasebeleştirilen kalemler (ki bu durumda ilgili kalemlere ilişkin ertelenmiş vergi de doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilir) ile ilişkilendirilen ya da işletme birleşmelerinin ilk kayda alınmasından kaynaklananlar haricindeki cari vergi ile döneme ait ertelenmiş vergi, gelir tablosunda gider ya da gelir olarak muhasebeleştirilir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

(e) Altın rezervleri

Külçe altın

Külçe altın, Banka'da ve muhabir bankalarda tutulan uluslararası standartta olan ve uluslararası standartta olmayan altın külçelerinden oluşmaktadır. Altın, Banka tarafından yabancı para rezervlerinin bir parçası olarak tutulmakta ve toplam yabancı para varlıklarının %14,70' ini (31 Aralık 2012: %15,76) oluşturmaktadır. Banka'nın altın rezervlerini, yabancı para rezerv yönetiminin bir parçası olarak muhafaza etmesi nedeniyle, mevcut altın rezervlerinden satış niyeti bulunmamaktadır. Külçe altın, ons cinsinden ölçülerek kayda alınmaktadır.

Altın, işlem maliyetleri hariç olmak üzere alım tarihindeki geçerli fiyatlar üzerinden kayda alınmakta ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde makul değer ile değerlendirilmektedir. Makul değer, bilgili ve istekli taraflar arasında her türlü muvazaadan ayrı olarak, bir varlığın el değiştirebileceği tutar olup Londra Altın Borsası'nda ABD Doları cinsinden belirlenen sabit değer cari TL/ABD Doları kuru ile çevrilmesiyle hesaplanmaktadır.

Makul değerdeki değişiklikler sonucu külçe altının değerlemesinden doğan kâr ve zararlar diğer kapsamlı gelir olarak muhasebeleştirilir.

31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla külçe altının kuru 2.564 TL/ons (31 Aralık 2012: 2.966 TL/ons)'dur.

Sikke altın

Geçerli bir para olarak kullanılmayan sikke altın, sanatsal ve koleksiyon değerine sahiptir ve içerisinde bulunan metal değerinden daha yüksek fiyatlardan alınıp satılmaktadır. Ancak Banka'nın sikke altının önemli bir kısmını satması durumunda değerinin bu düzeyde gerçekleşmesi beklenmemektedir. Dolayısıyla, sikke altınlar içerdikleri altının piyasa değeri ile değerlendirilmekte ve bilançodaki külçe altınların içerisine dâhil edilmektedir. Sikke altınların değerlendirilmesinden doğan kâr ve zararlar külçe altında olduğu gibi diğer kapsamlı gelir olarak muhasebeleştirilir.

(f) Finansal varlıklar

Finansal varlıklar "gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar", "vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar", "satılmaya hazır finansal varlıklar" ve "kredi ve alacaklar" olarak sınıflandırılır. Sınıflandırma, finansal varlığın elde edilme amacına ve özelliğine bağlı olarak, ilk kayda alma sırasında belirlenmektedir.

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Bu kategorinin iki alt kategorisi bulunmaktadır: Alım-satım amaçlı finansal varlıklar ve gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan olarak sınıflanan finansal varlıklar. Banka'nın gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıkları alım-satım amaçlı finansal varlıklardan oluşmaktadır. Bir finansal varlık kısa vadede satılma amacıyla edinilmiş ise alım-satım amaçlı finansal varlık olarak sınıflandırılmaktadır. Alım-satım amaçlı finansal varlıklar bilançoya ilk olarak işlem maliyetleri de dahil olmak üzere maliyet değerleri ile yansıtılmaktadır. Alım-satım amaçlı finansal varlıklar, kayda alınmalarını müteakiben rayiç değerleri ile değerlemeye tabi tutulmakta ve oluşan kazanç ve kayıplar, kâr/zarar hesaplarına intikal ettirilmektedir. Alım-satım amaçlı finansal varlıkların elde etme maliyeti ile rayiç değerlerine göre değerlendirilmiş değerleri arasındaki farklar, bilançodaki alım-satım amaçlı finansal varlıklar hesabına yansıtılmaktadır.

Alım-satım amaçlı finansal varlıkların elde tutulması esnasında kazanılan faizler, faiz gelirleri içerisinde gösterilmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

(f) Finansal varlıklar (devamı)

Vadeye kadar elde tutulacak yatırımlar

Vadeye kadar elde tutulacak yatırımlar, vadesine kadar saklamak amacıyla elde tutulan, fonlama kabiliyeti dahil olmak üzere vade sonuna kadar elde tutulabilmesi için gerekli koşulların sağlanmış olduğu, sabit veya belirlenebilir ödemeleri ile sabit vadesi bulunan ve krediler ve alacaklar dışında kalan finansal varlıklardır. Vadeye kadar elde tutulacak yatırımların ilk kaydı maliyet değerleri ile kayıtlara yansıtılmaktadır. Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar, iç verim oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti ile değerlemeye tabi tutulmakta ve varsa değer azalışı için karşılık ayrılmaktadır. Banka'nın vadeye kadar elde tutulacak yatırımları bulunmamaktadır.

Krediler ve alacaklar

Sabit ve belirlenebilir ödemeleri olan, piyasada işlem görmeyen ticari ve diğer alacaklar ve krediler bu kategoride sınıflandırılır. Krediler ve alacaklar etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden değer düşüklüğü düşülerek gösterilir.

Satılmaya hazır finansal varlıklar

Satılmaya hazır finansal varlıklar, krediler ve alacaklar ile vadeye kadar elde tutulacak yatırımlar ve gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar dışında kalan finansal varlıkları ifade etmektedir. Banka'nın aktif bir piyasada işlem görmeyen ve borsaya kote olmayan özkaynak araçlarına yaptığı yatırımlar satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflandırılmıştır. Satılmaya hazır finansal varlıklar ilk olarak gerçeğe uygun değerlerini yansıtan işlem fiyatları üzerinden kaydedilmektedir.

Kayda alınmalarını takip eden dönemlerde satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değeri, piyasa fiyatları veya diğer değerlendirme yöntemleri kullanılarak belirlenmektedir. Satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değer değişiklikleri sebebiyle oluşan gerçekleşmemiş kazanç ve kayıplar, öz sermayede "diğer yedekler" hesabında takip edilmekte ancak söz konusu varlıkların değerinde kalıcı bir değer düşüklüğü mevcut ise söz konusu değer düşüklüğü gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Sermaye paylarının gelir tablosunda muhasebeleşen değer düşüklüğü tutarları izleyen dönemlerde varlığın geri kazanılabilir tutarında müteakip artışın bulunması durumunda gelir tablosundan geri çevrilmez. Gerçeğe uygun değeri güvenilir bir şekilde ölçülemeyen hisse senetleri, finansal varlığın maliyetinden şayet mevcut ise değer düşüklüğü karşılığının çıkarılması suretiyle muhasebeleştirilmektedir. Satılmaya hazır finansal varlıklar finansal tablolardan çıkarıldıklarında, öz sermayede takip edilen ilgili gerçeğe uygun değer düzeltmeleri gelir tablosuna transfer edilir.

Kur değişimlerinden kaynaklanan kur farkı kâr ya da zararları, borçlanma senetleri için gelir tablosunda gösterilmekte, sermaye payları için ise makul değer hareketleri içerisine dahil edilmektedir.

Etkin faiz yöntemi

Etkin faiz yöntemi, finansal varlığın itfa edilmiş maliyet ile değerlendirilmesi ve ilgili faiz gelirinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince tahsil edilecek tahmini nakit toplamının, ilgili finansal varlığın tam olarak net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar dışında sınıflandırılan finansal varlıklar ile ilgili gelirler etkin faiz yöntemi kullanmak suretiyle hesaplanmaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

(f) Finansal varlıklar (devamı)

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlık veya finansal varlık grupları, her bilanço tarihinde değer düşüklüğüne uğradıklarına ilişkin göstergelerin bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeye tabi tutulur. Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlık veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki nakit akımları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşur. İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal varlıklar için değer düşüklüğü tutarı gelecekte beklenen tahmini nakit akımlarının finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile defter değeri arasındaki farktır.

Bir karşılık hesabının kullanılması yoluyla defter değerinin azaltıldığı ticari alacaklar haricinde, bütün finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Ticari alacağın tahsil edilememesi durumunda söz konusu tutar karşılık hesabından düşülerek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Satılmaya hazır özkaynak araçları haricinde, değer düşüklüğü zararı sonraki dönemde azalırsa ve azalış değer düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesi sonrasında meydana gelen bir olayla ilişkilendirilebiliyorsa, önceden muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararı, değer düşüklüğünün iptal edileceği tarihte yatırımın değer düşüklüğü hiçbir zaman muhasebeleştirilmemiş olması durumunda ulaşacağı itfa edilmiş maliyet tutarını aşmayacak şekilde gelir tablosunda iptal edilir.

Satılmaya hazır özkaynak araçlarının gerçeğe uygun değerinde değer düşüklüğü sonrasında meydana gelen artış, doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilir.

(g) Verilen krediler ve kredi değer düşüklüğü karşılığı

Banka tarafından verilen krediler, borçluya para sağlama yoluyla yaratılan finansal varlıklardır. Söz konusu krediler ilk olarak elde etme maliyetinden kredi risk karşılığının düşülmesi suretiyle kayda alınmaktadır. Verilen bütün kredi ve avanslar, nakdin borçluya transferi ile kayıtlara yansıtılmaktadır.

Ödenmesi gereken tutarların tahsil edilemeyecek olduğunu gösteren bir objektif delilin söz konusu olması halinde kredi değer düşüklüğüne ilişkin bir alacak risk karşılığı oluşturulur. Söz konusu bu karşılığın tutarı, kredinin kayıtlı değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. Tahsili mümkün tutar, teminatlardan ve güvencelerden tahsil edilebilecek tutarlar da dahil olmak üzere tüm nakit akışlarının, kredinin oluştuğu zamanki orijinal etkin faiz oranı esas alınarak iskonto edilen cari değeridir.

Dönem içinde ayrılan karşılıklar ilgili dönemin gelir tablosuna kaydedilmektedir. Yasal işlemlerin tamamlandığı ve alacakların tahsil edilemeyecek olduğunun belirlendiği tarihte, alacaklar, ilgili risk karşılığı ile netleştirmek suretiyle mali tablolardan çıkarılır. Önceki dönemlerde karşılık ayrılmış olan verilen kredi ve avansların tahsil edilmesi durumunda söz konusu tutar dönem içinde ayrılan kredi risk karşılığından indirilmek suretiyle muhasebeleştirilir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

(h) Finansal yükümlülükler

Banka'nın finansal yükümlülükleri ve özkaynak araçları, sözleşmeye bağlı düzenlemelere, finansal bir yükümlülüğün ve özkaynağa dayalı bir aracın tanımlanma esasına göre sınıflandırılır. Banka'nın tüm borçları düşüldükten sonra kalan varlıklarındaki hakkı temsil eden sözleşme özkaynağa dayalı finansal araçtır. Belirli finansal yükümlülükler ve özkaynağa dayalı finansal araçlar için uygulanan muhasebe politikaları aşağıda belirtilmiştir.

Finansal yükümlülükler gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler veya diğer finansal yükümlülükler olarak sınıflandırılır.

Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal yükümlülükler

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler, gerçeğe uygun değeriyle kayda alınır ve her raporlama döneminde, bilanço tarihindeki gerçeğe uygun değeriyle yeniden değerlendirilir. Gerçeğe uygun değerlerindeki değişim, gelir tablosunda muhasebeleştirilir. Gelir tablosunda muhasebeleştirilen net kazanç ya da kayıplar, söz konusu finansal yükümlülük için ödenen faiz tutarını da kapsar. Banka'nın gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Diğer finansal yükümlülükler

Diğer finansal yükümlülükler, finansal borçlar dahil, başlangıçta işlem maliyetlerinden arındırılmış gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir.

Diğer finansal yükümlülükler sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilir.

Etkin faiz yöntemi, finansal yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ilgili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması halinde daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

(i) Geri alım ve geri satım anlaşmaları

Geri alım vaadi ile satılan menkul kıymetler makul değer değişiklikleri gelir tablosunda muhasebeleşecek finansal varlıklar olarak sınıflandırılır ve "bankalara borçlar" altında gösterilmektedir. Geri satım vaadi ile alınan menkul kıymetler bankalardan alacaklar hesabına kaydedilir. Satış ve geri alım fiyatı arasındaki fark faiz olarak kabul edilir ve etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak anlaşmanın süresi boyunca tahakkuk ettirilir.

Karşı taraflara ödünç verilen menkul kıymetler mali tablolarda gösterilmektedir. Ödünç alınan ve geri satım vaadi ile alım işlemleri için teminat olarak alınan menkul kıymetler, üçüncü taraflara satılmadığı sürece mali tablolara kaydedilmez. Üçüncü taraflara satılması durumunda sermaye piyasası işlemleri kârı veya zararı olarak kayda alınır. Söz konusu işlemler ile ilgili geri dönüş tutarları makul değer üzerinden yükümlülük olarak kaydedilmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

(j) Banknot üretimi

Kağıt para basma yetkisi Banka'ya aittir. Banka'nın banknot matbaasında üretilen yarı mamul banknot stokları Diğer Varlıklar hesabı altında maliyet tutarı üzerinden izlenmektedirler. Banknotlar ile ilgili harcamalar aktifleştirilmekte ve banknotların Banka'nın yedek deposuna transfer edildiği dönemde giderleştirilmektedir. Mamul ve yarı mamul maliyetleri; direkt maliyetler ile amortisman gideri, personel gideri, banknot taşıma gideri ve diğer üretim giderleri gibi genel giderleri içermektedir. Kullanılan hammaddenin birim maliyeti hareketli ağırlıklı ortalama metodu ile belirlenmektedir.

Banknotlar, ticari bankalardan tahsilat işlemi ile geri döndüğü takdirde tedavüldeki banknotlar hesabından düşülmektedir. Söz konusu banknotlar, fiziki durumlarına göre imha edilmekte ya da Banka'nın yedek deposuna alınmaktadır.

(k) Maddi duran varlıklar

Arsa ve binalar çoğunlukla Banka şubeleri ve ofislerden oluşmaktadır.

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler.

Kiralama veya idari amaçlı ya da halihazırda belirlenmemiş olan diğer amaçlar doğrultusunda inşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşülerek gösterilirler. Maliyete yasal harçlar da dahil edilir. Bu tür varlıklar, diğer sabit varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanıma hazır olduklarında amortismanına tabi tutulurlar.

Arazi ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların maliyet tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortismanına tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve gelir tablosuna dahil edilir.

Maddi duran varlıkların yaklaşık faydalı ömürleri aşağıda belirtilmiştir:

Binalar	50 yıl
Ekipman ve taşıt araçları	5 yıl

(l) Maddi olmayan varlıklar

Satın alınan maddi olmayan varlıklar

Satın alınan maddi olmayan varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş itfa payları ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler. Bu varlıklar beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak itfa edilir. Beklenen faydalı ömür ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkilerini tespit etmek amacıyla her yıl gözden geçirilir ve tahminlerdeki değişiklikler ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Ticari markalar ve lisanslar

Satın alınan ticari markalar ve lisanslar, tarihi maliyetleriyle gösterilir. Ticari markalar ve lisansların sınırlı faydalı ömürleri bulunmaktadır ve maliyet değerlerinden birikmiş amortismanlar düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler. Satın alınan ticari markalar ve lisanslar, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yönetimi kullanılarak itfa edilir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

(l) Maddi olmayan varlıklar (devamı)

Bilgisayar yazılımı

Satın alınan bilgisayar yazılımları, satın alımı sırasında ve satın almadan kullanıma hazır olana kadar geçen sürede oluşan maliyetler üzerinden aktifleştirilir. Söz konusu maliyetler, faydalı ömürlerine göre (5-10 yıl) itfa edilir.

Bilgisayar yazılımlarını geliştirmek ve sürdürmekle ilişkili maliyetler, oluştukları dönemde gelir tablosuna kaydedilmektedir. Kontrolü Banka'nın elinde olan, saptanabilir ve kendine özgü yazılım ürünleri ile direkt ilişkilendirilebilen ve bir yıldan fazla süre ile maliyetinin üzerinde ekonomik fayda sağlayacak harcamalar maddi olmayan varlık olarak değerlendirilir. Maliyetler, yazılımı geliştiren çalışanların maliyetlerini ve genel üretim giderlerinin bir kısmını da içermektedir. Maddi olmayan varlık olarak değerlendirilen bilgisayar yazılım geliştirme maliyetleri, faydalı ömürleri üzerinden itfa edilir.

(m) Tedavüldeki banknotlar

Tedavüldeki banknotlar - Türk Lirası

Banka tarafından ihraç edilen banknotlar, söz konusu banknotları elinde tutan kişi ve kuruluşlar adına Banka karşısında bir alacak ifade etmektedir. Tedavüldeki banknotlar ile ilgili yükümlülük finansal tablolara banknotların üzerindeki nominal değerleriyle kaydedilmektedir.

Tedavülden Kaldırılan Banknotlar - Türk Lirası ve Yeni Türk Lirası

Banka, 5083 sayılı "Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Para Birimi Hakkında Kanun"un Geçici 1'inci Maddesi gereğince Yeni Türk Lirası banknotlar ile birlikte 1 Ocak 2005 ile 31 Aralık 2005 tarihleri arasında yasal olarak tedavülde bulunan Türk Lirası banknotların tedavül mecburiyeti süresini 31 Aralık 2005 günü sona erdirmiştir. 1 Ocak 2006 tarihinde işlemeye başlayan 10 yıllık zamanaşımı süresi ise 31 Aralık 2015 günü mesai saati sonuna kadar devam edecektir. On yıllık zamanaşımı süresince bu banknotlar Banka ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası A.Ş. şubelerinde değiştirilecek, 1 Ocak 2016 gününden itibaren ise değerlerini tamamen yitireceklerdir.

5 Mayıs 2007 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile 1 Ocak 2005 tarihinde tedavüle çıkarılan Yeni Türk Lirası ve Yeni Kuruş'ta yer alan "Yeni" ibarelerinin 1 Ocak 2009 tarihinde kaldırılmasına karar verilmiş ve Türk Lirası banknotlar aynı tarih itibarıyla tedavüle çıkarılmıştır. Buna göre, Türk Lirası banknotlar ile birlikte 1 Ocak 2009 ve 31 Aralık 2009 tarihleri arasında yasal olarak tedavülde bulunan Yeni Türk Lirası banknotların tedavül mecburiyeti süresi 31 Aralık 2009 günü sona ermiştir. Birlikte tedavül süresinin sona ermesiyle birlikte, 1 Ocak 2010 tarihinden itibaren, Yeni Türk Lirası banknotlar 31 Aralık 2019 tarihi mesai bitimine kadar 10 yıl boyunca, Banka ve T.C. Ziraat Bankası A.Ş. şubelerince kabul edilecek ve değiştirilebilecektir.

Önemli tutarda tedavülden kaldırılan banknotların değiştirilme amacıyla Banka'ya girişi beklenmemektedir. Banka söz konusu yükümlülükleri yasal olarak sona erdiği güne kadar finansal tablolarından çıkaramayacaktır.

Banka Türk Lirası ve Yeni Türk Lirası banknotlar ile ilgili olan yükümlülüğünü finansal tablolarda "Tedavüldeki Banknotlar" hesabı altında göstermektedir.

31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla tedavülden kaldırılmış ve zamanaşımına uğramış, ancak halen dolaşımda bulunan banknotlardan kaynaklanan 4.893 bin TL sermaye yedekleri altında muhasebeleştirilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

(n) Karşılıklar

Geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesinin muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir şekilde tahmin edilebilir olması durumunda finansal tablolarda karşılık ayrılır.

Karşılık olarak ayrılan tutar, yükümlülüğe ilişkin risk ve belirsizlikler göz önünde bulundurularak, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın en güvenilir şekilde tahmin edilmesi yoluyla hesaplanır.

Karşılığın, mevcut yükümlülüğün karşılanması için gerekli tahmini nakit akımlarını kullanarak ölçülmesi durumunda söz konusu karşılığın defter değeri, ilgili nakit akımlarının bugünkü değerine eşittir.

Karşılığın ödenmesi için gerekli olan ekonomik faydanın bir kısmı ya da tamamının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda, tahsil edilecek tutar, ilgili tutarın tahsil edilmesinin hemen hemen kesin olması ve güvenilir bir şekilde ölçülmesi halinde varlık olarak muhasebeleştirilir.

(o) Kıdem tazminatı yükümlülüğü

Türkiye’de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kıdem tazminatı, emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. Güncellenmiş olan UMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar Standardı ("UMS 19") uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir.

Bilançoda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve finansal tablolara yansıtılmıştır. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar kar veya zarara yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelir / (gider) olarak muhasebeleştirilmektedir.

(p) İlişkili taraflar

Bu finansal tabloların amacı doğrultusunda Banka’nın hissedarları ile birlikte kamu işletmeleri ilişkili taraflar olarak kabul edilip dipnotlarda gösterilmiştir.

(r) Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemleri, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riski taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır.

(s) Kârın dağıtılması

TCMB Kanunu’nun 60. maddesine istinaden Banka’nın yıllık yasal safi kârı, aşağıdaki şekilde dağıtılır.

- i) %20’si ihtiyat akçesine,
- ii) Hisse senetlerinin nominal değerleri üzerinden, %6 oranında ilk kâr hissesi olarak hissedarlara,
- iii) Yukarıdaki yüzdeler tutarının düşülmesinden sonra kalan miktarın en çok %5’i, iki aylık maaş tutarını geçmemek üzere Banka mensuplarına ve %10’u fevkalade ihtiyat akçesine,
- iv) Hisse senetlerinin nominal değerleri üzerinden Genel Kurul kararıyla en çok %6 nispetinde ikinci kâr hissesi olarak hissedarlara verilmektedir.

Bu dağıtımdan sonra kalan bakiye T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı’na ("Hazine Müsteşarlığı") transfer edilmektedir.

Banka’nın muhasebe defterlerini ve yasal finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu, vergi mevzuatı ve TCMB Kanunu’na uygun olarak hazırlaması sebebiyle TCMB Kanunu’na uygun olarak Banka’nın kar dağıtımına baz olan kârı Banka’nın 213 sayılı Vergi Kanunu hükümlerine uygun olarak tutulmakta olan defter kayıtlarında yer alan net dönem karıdır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

(t) Saklama işlemleri

Banka, bireyler ve finansal kurumların nam ve hesabına varlıkları elinde bulundurarak yediemin işlevi görmektedir. Söz konusu finansal varlıkların Banka'nın varlıkları olmamaları sebebiyle söz konusu varlıklardan doğan gelirler finansal tabloların dışında tutulmaktadır. 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibarıyla Banka'nın saklamasında bulunan finansal varlıklar aşağıda sunulmuştur:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Emanete alınan kıymetler	345.881.812	355.852.272
Toplam	345.881.812	355.852.272

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ

(a) Finansal araçların kullanım stratejisi

Banka'nın faaliyetleri, doğası gereği finansal araçların kullanımını gerektirmektedir. Banka, diğer bankalardan ve kamu kuruluşlarından mevduat; Türkiye'de faaliyet gösteren banka ve finans kurumlarından zorunlu karşılık ve yurt dışında yerleşik vatandaşlardan döviz mevduatı (İşçi Dövizleri Hesapları) kabul etmektedir. Banka ayrıca, enflasyon hedefini gerçekleştirmek ve fiyat istikrarını sağlamak amacıyla sahip olduğu temel para politikası aracı olan kısa vadeli faiz oranlarını etkilemek amacıyla, açık piyasa işlemleri aracılığıyla kısa vadeli fon/menkul kıymet kabul etmekte ya da plase etmektedir.

Banka nezdindeki döviz tevdiat hesaplarına yatırılan döviz mevduatları ile Banka'nın düzenli ihaleler ve doğrudan alımlar suretiyle elde ettiği dövizler Banka'nın döviz rezervlerinin kaynağını oluşturmaktadır. Banka, kendi döviz yükümlülükleri yanında T.C. Hükümeti mali ajanı sıfatıyla dış borç servisini gerçekleştirmek, dışsal şoklara karşı gerekli döviz likiditesini bulundurmak, para ve kur politikası uygulamalarını desteklemek, piyasalara güven vermek gibi amaçlarla döviz rezervi bulundurmaktadır. Banka, döviz rezervlerini Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'nda ("TCMB Kanunu") belirtildiği şekilde sırasıyla güvenli yatırım, likidite ve getiri önceliklerini dikkate alarak muhafazakar bir yaklaşımla uluslararası piyasalarda yatırıma tabi tutmaktadır.

Bu çerçevede, Banka'nın maruz kaldığı finansal risklerin tamamına yakını, para ve kur politikalarının uygulanması, döviz rezervlerinin yönetilmesi, bankacılık kesimine ve T.C. Hükümeti'ne belirli bankacılık hizmetlerinin sunulması gibi yasal görevlerin yerine getirilmesi sürecinde ortaya çıkmaktadır. Banka, sözü edilen işlemler nedeniyle kredi, piyasa ve likidite risklerine maruz kalmaktadır. Banka'nın para otoritesi olarak para ve kur politikalarının uygulanması sürecinde karşılaştığı finansal riskler seçilen politika hedeflerinin bir sonucudur. Diğer taraftan, döviz rezervlerinin yönetimi sırasında ortaya çıkan finansal riskler bir yatırım tercihinin sonucu olarak ortaya çıkmakta, buna karşın Banka söz konusu riskleri muhafazakar bir şekilde yöneterek en aza indirmeye çalışmaktadır. Döviz rezervleri, Banka Meclisi tarafından onaylanan Döviz Rezerv Yönetimi Yönetmeliği'nde ("Yönetmelik") belirlenmiş olan yatırım kriterleri ve bu çerçevede her yıl sonunda, takip eden yılda uygulanmak üzere Döviz Risk ve Yatırım Komitesi tarafından belirlenen ve Yönetim Komitesi'nin onayı ile uygulamaya konulan Model Portföy'de belirtilen hedefler ve limitler çerçevesinde yönetilmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(b) Kredi riski

Banka, gerçekleştirdiği finansal işlemlerde karşı tarafın işlemde doğan yükümlülüklerini kısmen veya tamamen yerine getirememesi olasılığı olarak tanımlanan kredi riskine maruz kalmaktadır. Kredi riski temel olarak, para politikası uygulamaları çerçevesinde bankalara kısa süreli likidite sağlamak için gerçekleştirilen açık piyasa işlemlerinden, ödeme sistemlerinin aksamadan işlemesini sağlamak üzere Gün İçi Limit uygulaması çerçevesinde bankalara verilen fonlardan ve döviz rezerv yönetimi sırasında yapılan yatırımlardan kaynaklanmaktadır. Para politikasının uygulanması ve gün içi limit işlemleri sırasında ortaya çıkan kredi riski kaçınılmaz bir risk olmakla birlikte, işlem miktarının tamamının, belirli bir marj tutarını da içerecek şekilde çok yüksek kredi değerliliğine sahip ve ikincil piyasası bulunan kıymetlerle (döviz depoları, devlet iç borçlanma senetleri ve gelişmiş ülkelerin hazinelerince ihraç edilen menkul kıymetler gibi) teminatlandırılması, mevcut risklerin düzenli izlenip gerektiğinde ilave teminat istenilmesi suretiyle söz konusu riskler yönetilmektedir.

Döviz rezerv yönetimi sırasında maruz kalınan kredi riskinin yönetimi ise, işlem yapılan kuruluşların temerrüt olasılığı ve temerrüt durumunda oluşacak finansal kaybın en aza indirilmesi ilkesi üzerine kurulmuştur. Bu çerçevede Banka, döviz rezerv yönetimi sırasında maruz kaldığı kredi riskini en aza indirmek için üç aşamalı bir risk yönetimi süreci uygulamaktadır. İlk aşamada Banka, yatırımlarını uluslararası kredi derecelendirme kuruluşlarının verdiği kredi notlarını temel alarak Yönetmelik ile belirlenmiş olan minimum kredi notu kısıtına uyan, yüksek kredi kalitesine sahip, önde gelen uluslararası finansal kuruluşlar ve borçlanıcılar ile sınırlandırmaktadır. Buna göre Banka, vadesi bir yılı geçmemek üzere en az A2 veya dengi kredi notuna sahip banka riski alabilmekte; vadesine en fazla 10 yıl kalması kaydıyla, en az A1 veya dengi kredi notuna sahip ülkelerce ihraç ya da garanti edilen menkul kıymetlere yatırım yapabilmektedir. Ayrıca, Banka, kredi notu kısıtı aranmaksızın Dünya Bankası, Uluslararası Ödemeler Bankası, Avrupa Yatırım Bankası, Uluslararası Para Fonu, İslam Kalkınma Bankası Grubu ve Uluslararası İslami Likidite Yönetimi Kuruluşu tarafından ihraç ya da garanti edilen menkul kıymetlere de yatırım yapabilmektedir. İkinci aşamada ise, takas riski de dahil olmak üzere finansal kuruluşlar ile yapılan işlemlerden kaynaklanan tüm kredi risklerini kontrol etmek amacıyla belirlenen işlem limitlerinin toplamı, yönetilebilir rezervin belirli bir oranı ile sınırlandırılmaktadır. Her yıl Model Portföy kapsamında belirlenen söz konusu toplam kredi riski limiti ile devlet riski dışında kalan kredi riskinin Banka açısından kabul edilebilir düzeyin üzerine çıkmasının önlenmesi amaçlanmaktadır. Üçüncü aşamada ise, Yönetmelik ile belirlenmiş olan minimum kredi notu sınırlamasına uyan kuruluşlar arasından, temel ve finansal analiz yöntemlerini de kullanarak işlem yapılabilecek kuruluşlar belirlenmekte ve her bir kuruluşa sermaye büyüklüğü ve kredi değerliliğini de dikkate alan bir yöntemle bir kredi riski limiti tanınmaktadır. Kuruluşlarla yapılan tüm işlemlerde işlem türüne göre hesaplanan kredi riskine maruz tutarlar anlık olarak kuruluşların limitlerine yansıtılmakta, limitlerin kullanımı düzenli olarak izlenmekte ve raporlanmaktadır.

Sonuç olarak, rezervlerin çok büyük bir bölümünün ülke hazineleri tarafından ihraç ya da doğrudan garanti edilen kıymetler ile uluslararası kuruluşlar tarafından ihraç edilen kıymetlere yatırılması nedeniyle rezerv yönetimi sırasında alınan kredi riski çok düşük düzeylerde kalmaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(b) Kredi riski (devamı)

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibarıyla varlıkların maksimum kredi riskine maruz tutarı varlık sınıflarına göre (Kredi notlarına göre yapılan sınıflandırma Moody's tarafından açıklanan kredi notları baz alınarak yapılmıştır) aşağıdaki tabloda sunulmaktadır:

	31 Aralık 2013		31 Aralık 2012	
	TL	Oran (%)	TL	Oran (%)
Bankalardan alacaklar	60.562.182	21	31.169.704	14
- Vadesiz mevduatlar	4.371.899	1	3.248.881	2
Merkez Bankaları	886.555	-	244.759	1
Uluslararası Kuruluşlar	3.427.087	1	2.895.733	1
Yurtdışı Ticari Bankalar	58.257	<1	108.389	<1
- Vadeli mevduatlar	17.108.317	6	4.889.268	2
Merkez Bankaları	13.721.321	5	4.422.803	1
Uluslararası Kuruluşlar	2.258.861	1	315	-
Yurtdışı Ticari Bankalar	1.128.135	<1	446.531	<1
Aaa	-	<1	-	-
Aa2	1.128.135	-	446.531	-
Yurtiçi Ticari Bankalar	-	-	19.619	-
- Geri satım vaadi ile alım işlemlerinden alacaklar	39.007.450	13	23.031.555	11
Yurtiçi Ticari Bankalar	39.007.450	13	23.031.555	11
- Bankalararası para piyasası işlemlerinden alacaklar	74.516	<1	-	-
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar	220.054.904	75	177.158.701	82
Yabancı Ülke Hazine Hazine	203.513.212	69	161.650.682	75
Aaa	181.866.717	62	161.650.682	75
Aa1	12.295.365	4	-	-
Aa3	9.351.130	3	-	-
Uluslararası Kuruluşlar	7.610.591	3	7.048.310	3
Hazine Müsteşarlığı	8.931.101	3	8.459.709	4
Verilen kredi ve avanslar	13.319.157	5	6.810.250	3
Satılmaya hazır finansal varlıklar	587.727	<1	539.850	<1
Uluslararası Kuruluşlar	587.660	<1	539.850	<1
Yurtdışı Finansal Kuruluşlar	67	<1	-	-
Diğer varlıklar	-	-	8.357	<1
Toplam	294.523.970	100	215.686.862	100

Yukarıdaki tabloda Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilen devlet tahvilleri bulunmakta olup, Banka Hazine Müsteşarlığı'ndan olan söz konusu alacaklarını kredi riski açısından riskli olarak değerlendirmemekte ve kredi riskine maruz tutarın hesaplamasında söz konusu finansal varlıkları dikkate almamaktadır. Ayrıca, Banka'nın yurtiçi ticari bankalardan olan para politikası işlemlerinden alacakları daha önce de açıklandığı üzere tamamen teminat altında olduğundan, Banka kredi riskine maruz tutar hesaplamasına söz konusu mevduatları da dahil etmemektedir. 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla Banka'nın yurtiçi ticari bankalardan geri satım vaadi ile alım işlemleri çerçevesinde toplam 39.007.450 bin TL (31 Aralık 2012: 23.031.555 bin TL) tutarında alacağı bulunmaktadır. 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla Banka'nın "Bankalardan Alacaklar" hesabı altında, yurtiçi ticari bankalarda yurtiçi döviz depo piyasası işlemleri çerçevesinde mevduatı bulunmamaktadır (31 Aralık 2012: 19.619 bin TL). Banka'nın 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla yurtiçindeki ticari bankalardan geri satım vaadi ile alım işlemleri çerçevesinde bulunan alacaklarına ilişkin bankalardan almış olduğu menkul kıymet teminatlarının gerçeğe uygun değeri 40.712.338 bin TL'dir (31 Aralık 2012: 23.080.611 bin TL). Ayrıca Banka'nın döviz depo piyasası işlemleri çerçevesinde yurtiçi ticari bankalarda bulunan mevduatına ilişkin bankalardan almış olduğu teminat tutarı dahil olmak üzere tüm döviz ve efektif piyasası işlemleri için bankalardan almış olduğu toplam 2.247.469 bin TL tutarında teminatı bulunmaktadır (31 Aralık 2012: 5.661.311 bin TL). 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibarıyla, menkul kıymet teminatlarının tamamı Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilen tahvillerdir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(b) Kredi riski (devamı)

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibarıyla kredi riskine maruz tutarın sektörlere göre sınıflandırması aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2013							
	Yabancı Ülke Hazineleri	Yabancı Ülke Merkez Bankaları	Uluslararası Finansal Kuruluşlar	Yurtiçi Finansal Kuruluşlar	Yurtdışı Finansal Kuruluşlar	Hazine Müsteşarlığı	Toplam
Bankalardan alacaklar	-	14.607.876	5.685.948	39.081.966	1.186.392	-	60.562.182
Gerçeğe uygun değer farkı kar/zarara yansıtılan finansal varlıklar	203.513.212	-	7.610.591	-	-	8.931.101	220.054.904
Verilen kredi ve avanslar	-	12.023	-	13.307.134	-	-	13.319.157
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	-	587.660	-	67	-	587.727
Diğer varlıklar	-	-	-	-	-	-	-
Toplam	203.513.212	14.619.899	13.884.199	52.389.100	1.186.459	8.931.101	294.523.970

31 Aralık 2012							
	Yabancı Ülke Hazineleri	Yabancı Ülke Merkez Bankaları	Uluslararası Finansal Kuruluşlar	Yurtiçi Finansal Kuruluşlar	Yurtdışı Finansal Kuruluşlar	Hazine Müsteşarlığı	Toplam
Bankalardan alacaklar	-	4.667.562	2.896.048	23.051.174	554.920	-	31.169.704
Gerçeğe uygun değer farkı kâr /zarara yansıtılan finansal varlıklar	161.650.682	-	7.048.310	-	-	8.459.709	177.158.701
Verilen kredi ve avanslar	-	13.539	-	6.796.711	-	-	6.810.250
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	-	539.850	-	-	-	539.850
Diğer varlıklar	-	-	-	8.317	40	-	8.357
Toplam	161.650.682	4.681.101	10.484.208	29.856.202	554.960	8.459.709	215.686.862

Yukarıdaki tabloda gösterildiği gibi Banka'nın kredi riski, 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibarıyla, yabancı ülke hazineleri ve merkez bankaları, uluslararası ve yurtiçi finansal kuruluşlar ve Hazine Müsteşarlığı'nda yoğunlaşmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(b) Kredi riski (devamı)

Varlıklar, yükümlülükler ve taahhütlerin 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibarıyla coğrafi dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013					
	Türkiye	Diğer Avrupa Ülkeleri	Kanada ve ABD	Güney Doğu Asya	Diğer Ülkeler	Toplam
Nakit değerler	3.822.593	-	-	-	-	3.822.593
Bankalardan alacaklar	39.081.966	7.427.587	13.469.971	566.029	16.629	60.562.182
Gerçeğe uygun değer farkı kâr /zarara yansıtılan finansal varlıklar	8.931.101	99.627.724	111.496.079	-	-	220.054.904
Verilen kredi ve avanslar	13.307.134	2.741	-	-	9.282	13.319.157
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	566.384	-	21.343	-	587.727
Altın rezervleri	3.163.317	37.583.627	2.365.329	-	-	43.112.273
Maddi duran varlıklar	642.515	-	-	-	-	642.515
Maddi olmayan varlıklar	2.737	-	-	-	-	2.737
Diğer varlıklar	97.300	3.247	216	419	-	101.182
Toplam varlıklar	69.048.663	145.211.310	127.331.595	587.791	25.911	342.205.270
Tedavüldeki banknotlar	74.814.590	-	-	-	-	74.814.590
Bankalara borçlar	188.580.203	1	5.444	289	-	188.585.937
Diğer mevduatlar	29.780.899	9.972.026	9.702	2.432	2.414	39.767.473
IMF'ye borçlar	-	-	10.551	-	-	10.551
Diğer alınan banka kredileri	208.520	-	-	-	-	208.520
Diğer yükümlülükler	308.673	314.077	858.883	82	4.861	1.486.576
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	4.422.986	-	-	-	-	4.422.986
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	128.170	-	-	-	-	128.170
Öz sermaye	32.780.467	-	-	-	-	32.780.467
Toplam yükümlülükler ve öz sermaye	331.024.508	10.286.104	884.580	2.803	7.275	342.205.270
Net bilanço pozisyonu	(261.975.845)	134.925.206	126.447.015	584.988	18.636	-
Bilanço dışı yükümlülükler	28.702.393	-	-	-	-	28.702.393

	31 Aralık 2012					
	Türkiye	Diğer Avrupa Ülkeleri	Kanada ve ABD	Güney Doğu Asya	Diğer Ülkeler	Toplam
Nakit değerler	89.824	502.531	193.305	214	4.346	790.220
Bankalardan alacaklar	23.051.174	5.193.089	2.662.907	252.424	10.110	31.169.704
Gerçeğe uygun değer farkı kâr /zarara yansıtılan finansal varlıklar	8.459.709	66.158.499	102.540.493	-	-	177.158.701
Verilen kredi ve avanslar	6.796.711	3.208	-	-	10.331	6.810.250
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	522.024	-	17.826	-	539.850
Altın rezervleri	3.566.344	28.298.511	2.736.022	-	-	34.600.877
Maddi duran varlıklar	266.322	-	-	-	-	266.322
Maddi olmayan varlıklar	8.018	-	-	-	-	8.018
Diğer varlıklar	63.309	-	39	-	-	63.348
Toplam varlıklar	42.301.411	100.677.862	108.132.766	270.464	24.787	251.407.290
Tedavüldeki banknotlar	60.525.482	-	-	-	-	60.525.482
Bankalara borçlar	130.884.222	1	5.445	310	-	130.889.978
Diğer mevduatlar	19.936.369	11.179.928	24.984	3.548	1.224	31.146.053
IMF'ye borçlar	-	-	10.277	-	-	10.277
Diğer alınan banka kredileri	1.398.694	-	-	-	-	1.398.694
Diğer yükümlülükler	93.225	165.638	650.567	-	-	909.430
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	2.724.309	-	-	-	-	2.724.309
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	119.290	-	-	-	-	119.290
Öz sermaye	23.683.777	-	-	-	-	23.683.777
Toplam yükümlülükler ve öz sermaye	239.365.368	11.345.567	691.273	3.858	1.224	251.407.290
Net bilanço pozisyonu	(197.063.957)	89.332.295	107.441.493	266.606	23.563	-
Bilanço dışı yükümlülükler	24.386.573	82.608	-	-	-	24.469.181

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(b) Kredi riski (devamı)

Banka şüpheli alacakları için Banka Meclisi tarafından onaylanmak şartı ile özel karşılık ayırmakta ve karşılık tutarının belirlenmesinde kredi ile ilgili teminatlar ve üçüncü kişilerin garantileri dikkate alınmaktadır. Şüpheli alacak karşılığının belirlenmesinde kredinin kayıtlı değeri ile gelecekteki nakit akımlarının, garanti ve teminatlardan tahsil edilmesi beklenen nakit akımları dahil, kredinin orijinal etkin faiz oranı ile hesaplanmış bugünkü değeri arasındaki fark kullanılmaktadır.

Banka'nın alacaklarını yeniden yapılandırma politikası kredi ödemelerinin daha uzun bir süreye yayılması, ödeme dönemlerinin değiştirilmesi, kredi sözleşmesindeki şartların yeniden gözden geçirilerek kredi şartlarının değiştirilmesi veya ödemelerin ertelenmesi faaliyetlerini içermekte olup Banka ile karşı taraf arasında yapılan yeniden yapılandırma anlaşması Banka Meclisi tarafından onaylanmaktadır.

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibarıyla, Banka'nın kredi ve müşterilere verilen avanslar hesabı içerisinde yer alan karşılık ayrılmamış ancak gecikmesi bulunan kredi bakiyesi ve dolayısıyla söz konusu kredilere ait teminat veya garanti bulunmamaktadır.

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibarıyla, Banka'nın elden çıkarılmak amacıyla tutulan varlığı bulunmamaktadır.

(c) Piyasa riski

Piyasa riski, finansal piyasalardaki fiyatların dalgalanması sonucunda zarara uğrama olasılığını ifade etmekte olup, Banka açısından piyasa riskinin en önemli kaynakları, TL ve rezerv para birimlerine ait faiz oranları, döviz kurları ve altın fiyatlarıdır. Banka, ülkedeki para otoritesi olması itibarıyla, büyük ölçüde açık piyasa işlemleri için kullandığı DİBS portföyünden kaynaklanan TL faiz oranı riskini aktif olarak yönetmemektedir. Bu çerçevede Banka'nın maruz kaldığı TL faiz oranı riski dışında, maruz kaldığı piyasa riskinin asıl olarak bilançosunda yer alan döviz varlık ve yükümlülüklerinden kaynaklandığını söylemek mümkündür.

Banka, maruz kaldığı piyasa riskini yönetmek için, politika hedeflerini ve rezerv bulundurma gerekçelerini dikkate alarak "Varlık/Yükümlülük Uyumunu" yaklaşımını benimsemiştir. Ancak, benzer yaklaşımları kullanan ticari bankalardan farklı olarak bu yaklaşım çerçevesinde dikkate alınan yükümlülükler Banka bilançosunda yer alan döviz yükümlülükleri yanında Hazine Müsteşarlığı adına gerçekleştirilecek dış borç ödemeleri gibi bilançoda yer almayan tahmini nakit akımlarını da içermektedir. Bu yaklaşım çerçevesinde, her yıl Banka'nın risk toleransını yansıtmak üzere Stratejik Model Portföy ("SMP") belirlenmekte, SMP'nin temel değişkenleri olan döviz kompozisyonu ve vade yapısına ilişkin hedefler ve bu hedeflerden sapma limitleri ile piyasa riskinin en aza indirilmesine çalışılmaktadır.

(d) Kur riski

Banka, kur politikasını uygulamak ve diğer politika hedeflerini gerçekleştirmek amacıyla döviz pozisyonu taşıdığından kur riskine maruz kalmaktadır. Kur riski, TL ile bilançoda yer alan yabancı para birimleri arasındaki kurların dalgalanmasından kaynaklanmakta olup, yabancı para birimlerindeki net bilanço pozisyonlarının büyüklüğü ile doğrudan ilişkilidir. Bilançodaki yabancı para net genel pozisyonu ise uygulanan para ve kur politikalarının bir sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Ancak, para birimleri bazında taşınan net pozisyonların dağılımı da, söz konusu para birimlerinin birbirlerine karşı olan değerlerindeki dalgalanmalar nedeniyle Banka'nın taşıdığı kur riskini etkilemektedir.

Bu çerçevede Banka, SMP kapsamında döviz rezervleri için belirlediği döviz kompozisyonu hedefleri ve bu hedeflerden sapma limitleri ile kur riskini kontrol etmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(d) Kur riski (devamı)

Banka'nın 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibarıyla yabancı para net genel pozisyonu aşağıdaki tabloda özetlenmiştir. Söz konusu tabloda, Banka'nın para birimi cinsinden sınıflandırılmış, kayıtlı değerleri üzerinden varlıkları, yükümlülükleri ve öz sermayesi yer almaktadır:

	31 Aralık 2013									
	Yabancı Para									TL
ABD	Doları	EURO	JPY	CHF	GBP	SDR	Diğer	Toplam		
Nakit değerler	1.783.394	1.709.332	328	18.192	132.371	-	110.955	3.754.572	68.021	3.822.593
Bankalardan alacaklar	15.435.583	1.523.741	566.557	526.522	171.367	3.178.840	65.427	21.468.037	39.094.145	60.562.182
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar	119.684.520	85.235.552	-	-	3.059.692	-	3.144.039	211.123.803	8.931.101	220.054.904
Verilen kredi ve avanslar	9.878.459	3.433.143	-	-	7.555	-	-	13.319.157	-	13.319.157
Satılmaya hazır finansal varlıklar	554.765	67	-	-	-	32.895	-	587.727	-	587.727
Altın rezervleri	42.850.276	-	-	-	-	-	-	42.850.276	261.997	43.112.273
Maddi duran varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	642.515	642.515
Maddi olmayan varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	2.737	2.737
Diğer varlıklar	168	677	419	-	129	47	574	2.014	99.168	101.182
Toplam varlıklar	190.187.165	91.902.512	567.304	544.714	3.371.114	3.211.782	3.320.995	293.105.586	49.099.684	342.205.270
Tedavüldeki banknotlar	-	-	-	-	-	-	-	-	74.814.590	74.814.590
Bankalara borçlar	113.361.255	59.100.637	-	-	37.938	-	-	172.499.830	16.086.107	188.585.937
Diğer mevduatlar	4.772.842	17.583.440	4.759	92.397	70.499	3.154.705	6	25.678.648	14.088.825	39.767.473
IMF'ye borçlar	-	-	-	-	-	-	-	-	10.551	10.551
Diğer alınan banka kredileri	-	-	-	-	-	-	-	-	208.520	208.520
Diğer yükümlülükler	843.677	292.469	438	3.757	18.299	-	19.873	1.178.513	308.063	1.486.576
Ertelemiş vergi yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	4.422.986	4.422.986
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	128.170	128.170
Öz sermaye	-	-	-	-	-	-	-	-	32.780.467	32.780.467
Toplam yükümlülükler ve öz sermaye	118.977.774	76.976.546	5.197	96.154	126.736	3.154.705	19.879	199.356.991	142.848.279	342.205.270
Net bilanço pozisyonu	71.209.391	14.925.966	562.107	448.560	3.244.378	57.077	3.301.116	93.748.595	(93.748.595)	-

	31 Aralık 2012									
	Yabancı Para									TL
ABD	Doları	EURO	JPY	CHF	GBP	SDR	Diğer	Toplam		
Nakit değerler	192.819	482.718	214	10.874	7.227	-	6.544	700.396	89.824	790.220
Bankalardan alacaklar	4.213.847	590.643	252.963	230.399	157.660	2.667.989	24.177	8.137.678	23.032.026	31.169.704
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar	109.588.803	56.728.356	-	-	2.381.833	-	-	168.698.992	8.459.709	177.158.701
Verilen kredi ve avanslar	5.618.837	1.191.107	-	-	306	-	-	6.810.250	-	6.810.250
Satılmaya hazır finansal varlıklar	17.826	62	-	-	-	521.962	-	539.850	-	539.850
Altın rezervleri	34.297.820	-	-	-	-	-	-	34.297.820	303.057	34.600.877
Maddi duran varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	266.322	266.322
Maddi olmayan varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	8.018	8.018
Diğer varlıklar	114	159	757	1	127	40	12	1.210	62.138	63.348
Toplam varlıklar	153.930.066	58.993.045	253.934	241.274	2.547.153	3.189.991	30.733	219.186.196	32.221.094	251.407.290
Tedavüldeki banknotlar	-	-	-	-	-	-	-	-	60.525.482	60.525.482
Bankalara borçlar	75.396.160	36.557.373	-	-	19.642	-	-	111.973.175	18.916.803	130.889.978
Diğer mevduatlar	7.930.143	13.873.886	4.777	82.252	6.209	2.640.765	14	24.538.046	6.608.007	31.146.053
IMF'ye borçlar	-	-	-	-	-	10.277	-	10.277	-	10.277
Diğer alınan banka kredileri	-	-	-	-	-	-	-	-	1.398.694	1.398.694
Diğer yükümlülükler	650.567	138.443	-	768	12.512	-	13.915	816.205	93.225	909.430
Ertelemiş vergi yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	2.724.309	2.724.309
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	119.290	119.290
Öz sermaye	-	-	-	-	-	-	-	-	23.683.777	23.683.777
Toplam yükümlülükler ve öz sermaye	83.976.870	50.569.702	4.777	83.020	38.363	2.651.042	13.929	137.337.703	114.069.587	251.407.290
Net bilanço pozisyonu	69.953.196	8.423.343	249.157	158.254	2.508.790	538.949	16.804	81.848.493	(81.848.493)	-

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(d) Kur riski (devamı)

Kambiyo kâr/zararının döviz kurlarındaki hareketliliğe karşı olan duyarlılığını ölçmek için, TL'nin bütün yabancı paralar karşısında %10 değer kazandığı varsayımı altında yabancı para net pozisyon değerleri yeniden hesaplanmıştır. Böyle bir varsayım dayanan senaryonun Banka'nın 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibarıyla mevcut net döviz pozisyonunun toplam piyasa değerinde yol açacağı değer kaybı aşağıdaki tablolarda sunulmaktadır:

Net yabancı para pozisyonunun duyarlılığı:

	31 Aralık 2013									
	Yabancı Para									TL
	ABD Doları	EURO	JPY	CHF	GBP	SDR	Diğer	Toplam		
Toplam varlıklar	190.187.165	91.902.512	567.304	544.714	3.371.114	3.211.782	3.320.995	293.105.586	49.099.684	342.205.270
Toplam yükümlülükler	118.977.774	76.976.546	5.197	96.154	126.736	3.154.705	19.879	199.356.991	142.848.279	342.205.270
Net bilanço pozisyonu	71.209.391	14.925.966	562.107	448.560	3.244.378	57.077	3.301.116	93.748.595	(93.748.595)	-
TL'nin %10 değer kazanması senaryosu	(7.120.939)	(1.492.597)	(56.211)	(44.856)	(324.438)	(5.708)	(330.111)	(9.374.860)	-	(9.374.860)

	31 Aralık 2012									
	Yabancı Para									TL
	ABD Doları	EURO	JPY	CHF	GBP	SDR	Diğer	Toplam		
Toplam varlıklar	154.233.123	58.993.045	253.934	241.274	2.547.153	3.189.991	30.733	219.489.253	31.918.037	251.407.290
Toplam yükümlülükler	83.976.870	50.569.702	4.777	83.020	38.363	2.651.042	13.929	137.337.703	114.069.587	251.407.290
Net bilanço pozisyonu	70.256.253	8.423.343	249.157	158.254	2.508.790	538.949	16.804	82.151.550	(82.151.550)	-
TL'nin %10 değer kazanması senaryosu	(7.025.625)	(842.334)	(24.916)	(15.825)	(250.879)	(53.895)	(1.681)	(8.215.155)	-	(8.215.155)

(e) Faiz riski

Banka, piyasa faiz oranlarındaki dalgalanmalar nedeniyle zarara uğrama olasılığı olarak ifade edilen faiz oranı riskine maruz kalmaktadır. Faiz oranı riski, varlıkların, yükümlülüklerin ve bilanço dışı kalemlerin vadeleri veya yeniden fiyatlandırılması arasındaki zaman farklarını içeren çeşitli faktörlerden kaynaklanmaktadır. Getiri eğrisinin şeklinde veya eğiminde meydana gelen değişiklikler de faiz oranı riskine yol açmaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(e) Faiz riski (devamı)

Banka'nın 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibarıyla faiz oranı riskine maruz pozisyonu TL ve yabancı para aktif ve pasifler için, aşağıdaki tablolarda özetlenmiştir. Tablolarda, Banka'nın sözleşme yeniden fiyatlandırma tarihlerine kalan süreler gereğince sınıflandırılmış kayıtlı değerleri üzerinden varlık ve yükümlülükleri yer almaktadır.

	31 Aralık 2013							31 Aralık 2013							
	Yabancı Para							TL							
	1 aya kadar	1 - 3 ay	3 ay - 1 yıl	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Faizsiz	YP Toplam	1 aya kadar	1 - 3 ay	3 ay - 1 yıl	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Faizsiz	TL Toplam	Toplam
Nakit değerler	-	-	-	-	-	3.754.572	3.754.572	-	-	-	-	-	68.021	68.021	3.822.593
Bankalardan alacaklar	17.108.317	-	-	-	-	4.359.720	21.468.037	39.081.966	-	-	-	-	12.179	39.094.145	60.562.182
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar	27.535.428	27.330.827	156.257.548	-	-	-	211.123.803	1.823.514	5.367.564	1.740.023	-	-	-	8.931.101	220.054.904
Verilen kredi ve avanslar	1.120.201	1.661.261	10.536.054	1.641	-	-	13.319.157	-	-	-	-	-	-	-	13.319.157
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	-	-	-	-	587.727	587.727	-	-	-	-	-	-	-	587.727
Altın rezervleri	33.152.669	-	-	-	-	9.697.607	42.850.276	-	-	-	-	-	261.997	261.997	43.112.273
Maddi duran varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	642.515	642.515	642.515
Maddi olmayan varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.737	2.737	2.737
Diğer varlıklar	-	-	-	-	-	2.014	2.014	28.497	-	-	-	-	70.671	99.168	101.182
Toplam varlıklar	78.916.615	28.992.088	166.793.602	1.641	-	18.401.640	293.105.586	40.933.977	5.367.564	1.740.023	-	-	1.058.120	49.099.684	342.205.270
Tedavüldeki banknotlar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74.814.590	74.814.590	74.814.590
Bankalara borçlar	-	-	-	-	-	172.499.830	172.499.830	5.954	-	-	-	-	16.080.153	16.086.107	188.585.937
Diğer mevduatlar	409.369	656.850	4.529.758	5.725.020	-	14.357.651	25.678.648	-	-	-	-	-	14.088.825	14.088.825	39.767.473
IMF'ye borçlar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10.551	10.551	10.551
Diğer alınan banka kredileri	-	-	-	-	-	-	-	208.520	-	-	-	-	-	208.520	208.520
Diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	1.178.513	1.178.513	-	-	-	-	-	308.063	308.063	1.486.576
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.422.986	4.422.986	4.422.986
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	128.170	128.170	128.170
Öz sermaye	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32.780.467	32.780.467	32.780.467
Toplam yükümlülükler ve öz sermaye	409.369	656.850	4.529.758	5.725.020	-	188.035.994	199.356.991	214.474	-	-	-	-	142.633.805	142.848.279	342.205.270
Bilançodaki faize duyarlı açık	78.507.246	28.335.238	162.263.844	(5.723.379)	-	(169.634.354)	93.748.595	40.719.503	5.367.564	1.740.023	-	-	(141.575.685)	(93.748.595)	-

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(e) Faiz riski (devamı)

	31 Aralık 2012														
	Yabancı Para							TL							
	1 aya Kadar	1 - 3 ay	3 ay - 1 yıl	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Faizsiz	YP Toplam	1 aya kadar	1 - 3 ay	3 ay - 1 yıl	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Faizsiz	TL Toplam	Toplam
Nakit değerler	-	-	-	-	-	700.396	700.396	-	-	-	-	-	89.824	89.824	790.220
Bankalardan alacaklar	4.889.268	-	-	-	-	3.248.410	8.137.678	23.031.555	-	-	-	-	471	23.032.026	31.169.704
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar	13.219.586	43.398.833	112.080.573	-	-	-	168.698.992	3.033.769	1.845.261	3.580.679	-	-	-	8.459.709	177.158.701
Verilen kredi ve avanslar	1.861.808	3.447.325	1.494.050	7.067	-	-	6.810.250	-	-	-	-	-	-	-	6.810.250
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	-	-	-	-	539.850	539.850	-	-	-	-	-	-	-	539.850
Altın rezervleri	23.225.356	-	-	-	-	11.072.464	34.297.820	-	-	-	-	-	303.057	303.057	34.600.877
Maddi duran varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	266.322	266.322	266.322
Maddi olmayan varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.018	8.018	8.018
Diğer varlıklar	17	-	-	-	-	1.193	1.210	8.333	-	-	-	-	53.805	62.138	63.348
Toplam varlıklar	43.196.035	46.846.158	113.574.623	7.067	-	15.562.313	219.186.196	26.073.657	1.845.261	3.580.679	-	-	721.497	32.221.094	251.407.290
Tedavüldeki banknotlar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60.525.482	60.525.482	60.525.482
Bankalara borçlar	106.313	-	-	-	-	111.866.862	111.973.175	2.264.052	-	-	-	-	16.652.751	18.916.803	130.889.978
Diğer mevduatlar	10.680.143	826.727	5.495.626	5.919.603	-	1.615.947	24.538.046	6.225.569	-	-	-	-	382.438	6.608.007	31.146.053
IMF'ye borçlar	-	348	-	-	-	9.929	10.277	-	-	-	-	-	-	-	10.277
Diğer alınan banka kredileri	-	-	-	-	-	-	-	1.398.694	-	-	-	-	-	1.398.694	1.398.694
Diğer yükümlülükler	5.566	-	-	-	-	810.639	816.205	-	-	-	-	-	93.225	93.225	909.430
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.724.309	2.724.309	2.724.309
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	119.290	119.290	119.290
Öz sermaye	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23.683.777	23.683.777	23.683.777
Toplam yükümlülükler ve öz sermaye	10.792.022	827.075	5.495.626	5.919.603	-	114.303.377	137.337.703	9.888.315	-	-	-	-	104.181.272	114.069.587	251.407.290
Bilançodaki faize duyarlı açık	32.404.013	46.019.083	108.078.997	(5.912.536)	-	(98.741.064)	81.848.493	16.185.342	1.845.261	3.580.679	-	-	(103.459.775)	(81.848.493)	-

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(e) Faiz riski (devamı)

Banka'nın ülkedeki para otoritesi olması itibarıyla tablolarda yer alan faize duyarlı bilanço pozisyonlarının dikkatli yorumlanması gerekmektedir. Zorunlu karşılıklar, Türkiye'de yürürlükte olan bankacılık mevzuatına göre bankaların yurtiçi toplam pasiflerinden, Banka'nın 2005/1 sayılı Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ'inde belirlenen indirimler sonrası hesaplanan tutarlar ile yurtdışı şubeleri adına Türkiye'den kabul ettikleri mevduat/katılım fonu ve bankalarca temin edilip yurtdışı şubeleri nezdinde izlenen kredi tutarları üzerinden ve yine aynı Tebliğ'de belirlenen oranlar kullanılarak hesaplanmakta ve Banka'ya yatırılmaktadır. Banka'nın 5 Aralık 2008 tarihli duyurusu ile 11 Aralık 2008 tarihinden başlayarak yabancı para zorunlu karşılıklara faiz ödenmesi uygulamasına son verilmiştir, ayrıca 23 Eylül 2010 tarihinde zorunlu karşılıklarla ilgili olarak önemli bir politika değişikliği kararı alınmış, gelecekte zorunlu karşılık oranlarının makroekonomik ve finansal riskleri azaltıcı araçlardan biri olarak daha aktif bir şekilde kullanılabilmesini sağlamak amacıyla Türk parası zorunlu karşılıklara faiz ödenmesi uygulamasına son verilmiştir. Ancak, diğer merkez bankaları ile benzer şekilde, kısa vadeli faiz oranlarını temel para politikası aracı olarak kullanan Banka'nın, TL varlıklarından kaynaklanan faiz oranı riskini aktif olarak yönetmesi Banka'nın para politikası uygulamaları ile çelişebileceğinden tercih edilmemektedir. Ancak, toplam faiz riskinin gösterilmesi amacıyla hazırlanan tablolarda, Banka'nın TL faiz riskini yönetip yönetmediğine bakılmaksızın TL varlık ve yükümlülükleri de içeren bütün varlık ve yükümlülükleri bulunmaktadır.

Banka, yabancı para varlıklarından kaynaklanan faiz oranı riskini ise, SMP kapsamında temel rezerv para birimleri için vade hedefleri belirleyerek kontrol etmektedir. Vade hedeflerinin belirlenmesinde, faiz oranı riskinin seviyesi için önemli bir gösterge olan "süre" (duration) değerleri kullanılmaktadır. Banka'nın faiz oranı riskine karşı genel tolerans seviyesini gösteren SMP süre hedefleri, bilançoda yer alan yükümlülüklerin ve bilanço dışı tahmini nakit akımlarının vade yapısı baz alınarak belirlenmekte, belirlenen süre hedeflerinden sapmalar ise limitler ile sınırlandırılmaktadır.

Banka'nın döviz varlıklarının faiz oranı riskine duyarlılığını ölçmek için, temel rezerv para birimlerindeki (ABD Doları ve EURO) varlıkların ortalama "düzeltilmiş süre" (modified duration) rakamları kullanılarak ilgili faiz oranlarındaki değişimlerin varlıkların piyasa değerine etkisini tahmin etmek mümkündür.

Bu çerçevede, 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibarıyla mevcut döviz varlıklarının ortalama düzeltilmiş süre rakamlarına göre, ilgili faiz oranlarında %1'lik bir artış olması durumunda varlıkların piyasa değerinde ortaya çıkabilecek düşüşler aşağıdaki tabloda sunulmaktadır. %1'lik artış senaryosu, ilgili para birimlerine ait getiri eğrilerinin bütün vadelerde anlık olarak %1 yukarı kayması varsayımına dayanmaktadır.

Döviz varlıklarının piyasa değerinin faiz oranlarına duyarlılığı;

	31 Aralık 2013			31 Aralık 2012		
	ABD Doları	Euro	Toplam	ABD Doları	Euro	Toplam
Varlıkların Piyasa Değeri	119.684.520	85.235.552	204.920.072	109.588.803	56.728.356	166.317.159
Faiz oranlarında %1'lik artış olmasının varlıkların piyasa değerine etkisi	(1.029.847)	(784.220)	(1.814.067)	(608.242)	(670.062)	(1.278.304)

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(e) Faiz riski (devamı)

Aşağıdaki tablolar, 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihlerinde parasal finansal araçlar için para birimlerine göre ortalama etkin faiz oranlarını özetlemektedir:

	31 Aralık 2013		
	ABD Doları (%)	EURO (%)	TL (%)
Varlıklar			
Bankalardan alacaklar	0,09	0,07	7,10
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar	0,16	0,20	9,82
Verilen kredi ve avanslar	0,46	0,47	-
Yükümlülükler			
Bankalara borçlar	-	-	3,50
Diğer mevduatlar	0,25	0,43	5,00
	31 Aralık 2012		
	ABD Doları (%)	EURO (%)	TL (%)
Varlıklar			
Bankalardan alacaklar	0,21	0,01	5,55
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar	0,11	0,31	6,20
Verilen kredi ve avanslar	0,41	0,27	-
Yükümlülükler			
Bankalara borçlar	-	-	5,00
Diğer mevduatlar	1,04	1,29	5,50

(f) Likidite riski

Likidite riski, vadesi gelen yükümlülükleri karşılayacak nakdi bulmakta zorluk çekmek ya da varlıkları olması gereken değer altında nakde dönüştürmek zorunda kalmak olarak tanımlanmaktadır. Türk bankacılık sistemi için nihai likidite kaynağı olan Banka açısından, TL likidite riskinden bahsetmek çok anlamlı olmamaktadır. Banka, yabancı para varlık ve yükümlülüklerinden kaynaklanan likidite riskini yönetmek için ise, nakit akımlarını para birimleri bazında uyumlandırmaya çalışmakta, beklenmeyen ödemelerin sorunsuz karşılanmasını temin edebilmek için de yalnızca yüksek likiditeye sahip varlıklara yatırım yapmaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(f) Likidite riski (devamı)

Aşağıdaki tablolar, Banka'nın TL ve yabancı para varlık ve yükümlülüklerini bilanço tarihinde, sözleşmede yer alan vade tarihlerine kalan süreyi baz alarak ilgili vade gruplamasına göre analiz etmektedir.

	31 Aralık 2013								31 Aralık 2013								
	Yabancı Para								TL								
	Vadesiz	1 aya kadar	1 - 3 ay	3 ay - 1 yıl	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Dağıtılamayan	YP Toplam	Vadesiz	1 aya kadar	1 - 3 ay	3 ay - 1 yıl	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Dağıtılamayan	TL Toplam	Toplam
Nakit değerler	3.754.572	-	-	-	-	-	-	3.754.572	68.021	-	-	-	-	-	-	68.021	3.822.593
Bankalardan alacaklar	4.359.720	17.108.317	-	-	-	-	21.468.037	-	12.179	39.081.966	-	-	-	-	-	39.094.145	60.562.182
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar	-	15.881.895	13.732.304	116.499.902	65.009.702	-	211.123.803	-	-	-	1.288.125	1.892.568	5.750.408	-	-	8.931.101	220.054.904
Verilen kredi ve avanslar	-	1.120.201	1.661.261	10.536.054	1.641	-	13.319.157	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13.319.157
Satılmaya hazır finansal varlıklar	587.727	-	-	-	-	-	587.727	-	-	-	-	-	-	-	-	-	587.727
Altın rezervleri	9.697.607	33.152.669	-	-	-	-	42.850.276	261.997	-	-	-	-	-	-	-	261.997	43.112.273
Maddi duran varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	642.515	642.515	642.515
Maddi olmayan varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.737	2.737	2.737
Diğer varlıklar	-	-	-	-	-	-	2.014	2.014	-	28.497	-	-	-	-	70.671	99.168	101.182
Toplam varlıklar	18.399.626	67.263.082	15.393.565	127.035.956	65.011.343	-	2.014	293.105.586	342.197	39.110.463	1.288.125	1.892.568	5.750.408	-	715.923	49.099.684	342.205.270
Tedavüldeki banknotlar	-	-	-	-	-	-	-	-	74.814.590	-	-	-	-	-	-	74.814.590	74.814.590
Bankalara borçlar	16.124.779	156.375.051	-	-	-	-	172.499.830	-	16.080.153	5.954	-	-	-	-	-	16.086.107	188.585.937
Diğer mevduatlar	14.357.651	409.369	656.850	4.529.758	5.725.020	-	25.678.648	-	14.088.825	-	-	-	-	-	-	14.088.825	39.767.473
IMF'ye borçlar	-	-	-	-	-	-	-	-	10.551	-	-	-	-	-	-	10.551	10.551
Diğer alınan banka kredileri	-	-	-	-	-	-	-	-	-	208.520	-	-	-	-	-	208.520	208.520
Diğer yükümlülükler	886.691	-	-	-	-	-	-	291.822	(68.163)	-	-	-	-	-	376.226	308.063	1.486.576
Ertelemiş vergi yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	4.422.986	-	-	-	-	-	-	4.422.986	4.422.986
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	128.170	128.170	128.170
Öz sermaye	-	-	-	-	-	-	-	-	32.780.467	-	-	-	-	-	-	32.780.467	32.780.467
Toplam yükümlülükler ve öz sermaye	31.369.121	156.784.420	656.850	4.529.758	5.725.020	-	291.822	199.356.991	142.129.409	214.474	-	-	-	-	504.396	142.848.279	342.205.270
Bilançodaki faize duyarlı açık	(12.969.495)	(89.521.338)	14.736.715	122.506.198	59.286.323	-	(289.808)	93.748.595	(141.787.212)	38.895.989	1.288.125	1.892.568	5.750.408	-	211.527	(93.748.595)	-

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(f) Likidite riski (devamı)

	31 Aralık 2012								TL								
	Yabancı Para								TL								
	Vadesiz	1 aya kadar	1 - 3 ay	3 ay - 1 yıl	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Dağıtılamayan	YP Toplam	Vadesiz	1 aya kadar	1 - 3 ay	3 ay - 1 yıl	1 - 5 yıl	5 yıl ve üzeri	Dağıtılamayan	TL Toplam	Toplam
Nakit değerler	700.396	-	-	-	-	-	-	700.396	89.824	-	-	-	-	-	-	89.824	790.220
Bankalardan alacaklar	3.248.410	4.889.268	-	-	-	-	8.137.678	471	23.031.555	-	-	-	-	-	23.032.026	31.169.704	
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar	-	5.993.536	35.045.368	89.870.025	37.790.063	-	168.698.992	-	1.228.212	792.688	3.405.522	3.033.287	-	-	8.459.709	177.158.701	
Verilen kredi ve avanslar	-	1.861.808	3.447.325	1.494.050	7.067	-	6.810.250	-	-	-	-	-	-	-	-	6.810.250	
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	-	-	-	-	539.850	539.850	-	-	-	-	-	-	-	-	539.850	
Altın rezervleri	11.072.464	23.225.356	-	-	-	-	34.297.820	303.057	-	-	-	-	-	-	303.057	34.600.877	
Maddi duran varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	266.322	266.322	266.322	
Maddi olmayan varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.018	8.018	8.018	
Diğer varlıklar	1.193	17	-	-	-	-	1.210	2.732	8.333	11.044	-	-	-	40.029	62.138	63.348	
Toplam varlıklar	15.022.463	35.969.985	38.492.693	91.364.075	37.797.130	-	539.850	219.186.196	396.084	24.268.100	803.732	3.405.522	3.033.287	-	314.369	32.221.094	251.407.290
Tedavüldeki banknotlar	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	60.525.482	60.525.482	60.525.482	
Bankalara borçlar	-	111.973.175	-	-	-	-	-	111.973.175	32.914	18.883.889	-	-	-	-	18.916.803	130.889.978	
Diğer mevduatlar	11.748.585	547.505	826.727	5.495.626	5.919.603	-	24.538.046	6.608.007	-	-	-	-	-	-	6.608.007	31.146.053	
IMF'ye borçlar	9.929	-	348	-	-	-	10.277	-	-	-	-	-	-	-	-	10.277	
Diğer alınan banka kredileri	-	-	-	-	-	-	-	-	1.398.694	-	-	-	-	-	1.398.694	1.398.694	
Diğer yükümlülükler	674	5.566	-	-	-	-	809.965	816.205	56.379	14.593	-	-	-	22.253	93.225	909.430	
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.724.309	2.724.309	2.724.309	
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	119.290	119.290	119.290	
Öz sermaye	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23.683.777	23.683.777	23.683.777	
Toplam yükümlülükler ve öz sermaye	11.759.188	112.526.246	827.075	5.495.626	5.919.603	-	809.965	137.337.703	6.640.921	20.338.962	14.593	-	-	-	87.075.111	114.069.587	251.407.290
Bilançodaki faize duyarlı açık	3.263.275	(76.556.261)	37.665.618	85.868.449	31.877.527	-	(270.115)	81.848.493	(6.244.837)	3.929.138	789.139	3.405.522	3.033.287	-	(86.760.742)	(81.848.493)	-

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(f) Likidite riski (devamı)

Banka'nın türev enstrümanları dışındaki finansal yükümlülüklerine ait, sözleşmeye dayalı brüt nakit akımları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Bu anapara ve faiz ödemelerini içeren nakit akımların indirgenmemiş olması sebebiyle toplam tutarlar bilançoda belirtilen toplam tutarlar ile farklılık gösterecektir.

	31 Aralık 2013						Dağıtılamayan	Toplam
	Vadesiz	1 aya kadar	1-3 ay	3 ay-1 yıl	1- 5 yıl	5 yıl ve üzeri		
Tedavüldeki banknotlar	74.814.590	-	-	-	-	-	-	74.814.590
Bankalara borçlar	16.131.735	172.454.202	-	-	-	-	-	188.585.937
Diğer mevduatlar	28.446.476	409.476	657.614	4.547.242	5.743.455	-	-	39.804.263
IMF'ye borçlar	10.551	-	-	-	-	-	-	10.551
Diğer alınan banka kredileri	-	208.540	-	-	-	-	-	208.540
Toplam finansal yükümlülükler	119.403.352	173.072.218	657.614	4.547.242	5.743.455	-	-	303.423.881

	31 Aralık 2012						Dağıtılamayan	Toplam
	Vadesiz	1 aya kadar	1-3 ay	3 ay-1 yıl	1- 5 yıl	5 yıl ve üzeri		
Tedavüldeki banknotlar	-	-	-	-	-	-	60.525.482	60.525.482
Bankalara borçlar	32.914	130.857.064	-	-	-	-	-	130.889.978
Diğer mevduatlar	18.356.592	547.880	829.306	5.547.065	6.010.759	-	-	31.291.602
IMF'ye borçlar	9.929	-	348	-	-	-	-	10.277
Diğer alınan banka kredileri	-	1.398.868	-	-	-	-	-	1.398.868
Toplam finansal yükümlülükler	18.399.435	132.803.812	829.654	5.547.065	6.010.759	-	60.525.482	224.116.033

(g) Operasyonel risk

Operasyonel risk insan veya sistem hataları, başarısız iş süreçleri veya dışsal olaylardan kaynaklanan kayıplara ilişkin risktir.

Banka, personelin veya iş süreçlerinin başarısızlığı nedeniyle ortaya çıkabilecek hataları veya olayları engellemek ve tespit etmek amacıyla etkin iç kontrol sistemleri kurmakta ve bu şekilde, operasyonel riskin neden olduğu kayıpları en aza indirmeyi amaçlamaktadır.

Banka, operasyonel risklerin yönetimini birimlerin kendi sorumluluğuna bırakmıştır. Banka Meclisi kararları çerçevesinde, operasyonel riskler sonucu herhangi bir finansal kaybın ortaya çıkması durumunda bu durum finansal kaybın büyüklüğüne göre çeşitli yönetim kademelerine raporlanmaktadır. Söz konusu zararlara ilişkin limitler gerek görüldükçe Banka Meclisi tarafından güncellenmektedir. Yapılan incelemeler sonucunda yetkilendirilmiş yönetim kademesinin uygun görüşü üzerine finansal kayıp kanunen kabul edilmeyen giderler kalemine alınmaktadır. Kaydedilen giderler üçer aylık devrelerde Banka Meclisi'nin bilgisine sunulmaktadır.

Operasyonel riskler dahil olmak üzere risklerin etki ve olasılıklarına göre değerlendirilmesi ve riskleri karşılamak amacıyla kurulan kontrollerin yeterliliği, etkinliği ve verimliliği doğrudan Başkan'a raporlama yapan Denetim Genel Müdürlüğü ("DGM") tarafından yürütülen denetimler ile tespit edilmektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(g) Operasyonel risk (devamı)

DGM'nin yaptığı risk değerlendirmesi iki aşamadan oluşmaktadır. Bunlardan ilki Yıllık Denetim Planı'nın oluşturulması amacıyla yapılmaktadır. DGM her yıl sonunda Banka genelinde temel iş süreçlerini gözden geçirmekte ve yaptığı risk değerlemesi ile denetlenecek iş süreçlerini risk bazlı olarak sıralamaktadır. Her iş süreci finansal risk, operasyonel risk, imaj/itibar riski ve yasal risk başlıkları altında değerlendirilmekte ve riski en yüksek iş süreçleri bir sonraki yılın Yıllık Denetim Planı'na alınmaktadır.

İkinci aşamada, yapılan denetimlerde risk seviyesi yüksek olan süreçler riskler ve kontroller açısından daha detaylı incelenmektedir. İnsan hatası, sistem hatası, yetersiz/etkin olmayan prosedürler ve alt süreçler nedeniyle yürütülen işlemlerde karşılaşılabilecek riskler belirlenmektedir. Denetlenen iş süreci, iş sürekliliğinin sağlanması amacıyla yapılan planlar, fiziksel güvenlik, sistemsel güvenlik, yasal düzenlemelere ve yazılı kurallara uygunluk, insan kaynağının yeterliliği ve bilgi güvenliği açısından değerlendirilmektedir. Ayrıca iş süreçlerinde karşılaşılabilecek finansal riskler ile imaj/itibar riskleri de belirlenmektedir. Bu risklerin makul seviyeye indirilmesi için tasarlanan kontroller yeterlilik ve etkinlikleri açısından değerlendirilmekte, etkinliği artıracak ek kontroller önerilmektedir.

Yapılan denetimler sonrasında belirlenen önemli riskler ve önerilen kontroller üç ayda bir Yönetim Komitesi'ne sunulmakta, risklerin makul seviyeye indirilmesi için yapılan çalışmalar takip edilmektedir.

(h) Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Gerçeğe uygun değer bir finansal aracın, zorunlu bir satış veya tasfiye işlemi dışında, gönüllü taraflar arasında gerçekleşecek bir cari işlemde, el değiştirebileceği tutar olup, eğer varsa teşkilatlanmış bir piyasada işlem gören fiyatı ile en iyi şekilde belirlenir.

Banka, finansal araçların tahmini gerçeğe uygun değerlerini hâlihazırda mevcut piyasa bilgilerini ve uygun değerlendirme yöntemlerini kullanarak belirlemiştir. Ancak piyasa bilgilerini değerlendirip gerçeğe uygun değerleri tahmin edebilmek, yorum ve muhakeme gerektirmektedir. Buna bağlı olarak burada sunulan tahminler Banka'nın cari bir piyasa işleminde elde edebileceği değerlerden farklı olabilir.

Aşağıdaki tablo, Banka'nın bilançosunda gerçeğe uygun değerleri ile sunulmayan finansal varlıkların defter değerlerini ve gerçeğe uygun değerlerini özetlemektedir.

	Defter değeri		Gerçeğe uygun değer	
	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Finansal varlıklar				
Altın rezervi	43.112.273	34.600.877	43.112.273	34.600.877
Bankalardan alacaklar	60.562.183	31.169.704	62.267.070	31.218.039
Verilen kredi ve avanslar	13.319.157	6.810.250	13.326.588	6.811.684
Finansal yükümlülükler				
Tedavüldeki banknotlar	74.814.590	60.525.482	74.814.590	60.525.482
Bankalara borçlar	188.585.937	130.889.978	188.585.937	130.889.978
Diğer mevduatlar	39.767.473	31.146.053	39.705.559	30.920.581
Diğer alınan banka kredileri	208.520	1.398.694	208.520	1.398.694

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(h) Finansal araçların gerçeğe uygun değeri (devamı)

Finansal araçların gerçeğe uygun değerinin tahmini için kullanılan uygulanabilir yöntem ve varsayımlar aşağıdaki gibidir:

(i) Finansal varlıklar

İskonto edilmiş maliyet bedeliyle gösterilen nakit değerler ve bankalardaki alacakların kayıtlı değerlerinin kısa vadeli olmaları sebebiyle gerçeğe uygun değerlerini yansıttığı kabul edilmektedir.

Verilen kredi ve avansların gerçeğe uygun değerleri, bilanço tarihi itibarıyla benzer finansal varlıklara uygulanan faiz oranları üzerinden gelecekteki nakit akışlarının indirgenmesi suretiyle hesaplanmıştır.

(ii) Finansal yükümlülükler

Tedavüldeki banknotların gerçeğe uygun değeri, nominal değerlerini ifade etmektedir.

Bankalara borçlar ve diğer alınan banka kredileri gibi iskonto edilmiş maliyet değerinden muhasebeleştirilen finansal yükümlülüklerin kısa vadeli olmaları nedeniyle, taşınan değerlerinin gerçeğe uygun değerlerini yansıttığı kabul edilir.

Diğer mevduatların gerçeğe uygun değerinde benzer kredi riski taşıyan, aynı para biriminde ve vadedeki finansal araçlar için bilanço tarihinde geçerli olan piyasa faiz oranı kullanılarak iskonto edilmiş nakit akımları temel alınmaktadır.

Aşağıdaki tablo, 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibarıyla Banka'nın bilançosunda yer alan finansal varlıkların gerçeğe uygun değerlerinin, değerlendirme tekniklerinin seviyesine göre sunumunu özetlemektedir:

31 Aralık 2013	Seviye 1 (*)	Seviye 2 (**)	Seviye 3 (***)	Toplam
Gerçeğe uygun değer farkı				
kâr/zarara yansıtılan				
finansal varlıklar				
Alım-satım amaçlı finansal varlıklar				
- Borçlanma senetleri	220.054.904	-	-	220.054.904
Satılmaya hazır finansal varlıklar				
- Hisse senetleri	-	587.727	-	587.727
Toplam varlıklar	220.054.904	587.727	-	220.642.631

(*) Finansal varlık ve yükümlülükler, birbirinin aynı varlık ve yükümlülükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değerlendirilmiştir.

(**) Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka direkt ya da indirek olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlendirilmiştir.

(***) Finansal varlık ve yükümlülükler, varlık ya da yükümlülüğün gerçeğe uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdilerden değerlendirilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

(h) Finansal araçların gerçeğe uygun değeri (devamı)

31 Aralık 2012	Seviye 1 (*)	Seviye 2 (**)	Seviye 3 (***)	Toplam
Gerçeğe uygun değer farkı				
kâr/zarara yansıtılan				
finansal varlıklar				
Alım-satım amaçlı finansal varlıklar				
- Borçlanma senetleri	177.158.701	-	-	177.158.701
Satılmaya hazır finansal varlıklar				
- Hisse senetleri	-	-	539.850	539.850
Toplam varlıklar	177.158.701	-	539.850	177.698.551

- (*) Finansal varlık ve yükümlülükler, birbirinin aynı varlık ve yükümlülükler için aktif piyasada işlem gören borsa fiyatlarından değerlendirilmiştir.
- (**) Finansal varlık ve yükümlülükler, ilgili varlık ya da yükümlülüğün birinci seviyede belirtilen borsa fiyatından başka direkt ya da indirekt olarak piyasada gözlenebilen fiyatının bulunmasında kullanılan girdilerden değerlendirilmiştir.
- (***) Finansal varlık ve yükümlülükler, varlık ya da yükümlülüğün gerçeğe uygun değerinin bulunmasında kullanılan piyasada gözlenebilir bir veriye dayanmayan girdilerden değerlendirilmiştir.

i) Sermaye yönetimi

Banka'nın 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibarıyla öz sermaye kalemleri aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Ödenmiş sermaye	47.464	47.464
Birikmiş kâr	31.024.507	20.746.829
Diğer yedekler	1.708.496	2.889.484
Öz sermaye toplamı	32.780.467	23.683.777

Banka'nın yıl içerisindeki öz sermaye hareketleri öz sermaye değişim tablolarında açıklanmıştır.

Banka'nın yıllık net yasal kârının dağıtımına ilişkin hususlar TCMB Kanunu ile belirlenmekte; ancak Banka'nın tutması gereken asgari sermaye miktarına ilişkin herhangi bir yasal düzenleme bulunmamaktadır. Sermaye artışının en önemli kaynağını dağıtılmamış kârlar oluşturmaktadır.

Banka kâr amacı gütmeyen bir kuruluş olması nedeniyle, kârını azami seviyeye çıkarmayı amaçlamamaktadır. Ancak normal operasyonlarından piyasa getirileri ile orantılı bir kâr elde etmeyi hedeflemektedir.

Banka'nın sermaye yönetimindeki en önemli amacı TCMB Kanunu gereği görevlerini yerine getirmesi sırasında ortaya çıkan beklenmeyen zararları karşılayabilecek düzeyde yeterli sermaye bulundurmaktır. Söz konusu beklenmeyen zararların Banka'nın destekleyici faaliyetlerinden, Banka'nın nihai likidite kaynağı olmasından veya TL'nin diğer yabancı paralar karşısında değer kazanması ile yabancı para rezervlerindeki zararlardan kaynaklanması muhtemeldir.

Banka, yeterli sermaye miktarını ve gerekli likiditeyi sağlamak amacıyla karşı tarafların kredi risklerini de dikkate alarak ve düşük risk içeren yatırım araçları kullanarak makul bir getiri kazanmayı hedeflemektedir. Bunlara ilave olarak Banka, stratejik varlık tahsisinde Banka'nın risk toleransını dikkate almakta ve sermayenin ve ulusal rezervlerin korunmasına önem vermektedir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 - ÖNEMLİ MUHASEBE TAHMİNLERİ VE MUHASEBE POLİTİKALARININ UYGULANMASINDA VERİLEN KARARLAR

Banka, bir sonraki finansal dönemde raporlanacak varlık ve yükümlülüklerini etkileyen tahmin ve varsayımlar yapmaktadır. Tahmin ve varsayımlar devamlı olarak değerlendirilmekte ve mevcut şartlar dahilinde makul olduğuna inanılan gelecek beklentileri de içeren tarihsel deneyimlere ve diğer faktörlere dayandırılmaktadır.

(a) Kredi ve avansların değer düşüklüğü karşılıkları

Banka, kredi portföyünü olası bir değer düşüklüğünü tespit etmek amacıyla periyodik olarak gözden geçirmektedir. Banka, değer düşüklüğü karşılığı ayrılmasına ilişkin karar aşamasında, kredi portföyünün gelecekteki tahmini nakit akışında ölçülebilir bir azalmayı gösteren bir veri olup olmadığını özellikle bireysel olarak bir kredinin değer düşüşünün tespitinden önce değerlendirmektedir. Bu değerlendirme, portföy içindeki borçluların nakit akışları ile ilgili olumsuz gelişmeleri ifade edebilecek verileri ve aynı zamanda belli bir risk grubunun aktiflerindeki zafiyetle doğrusal ilişki içerisinde olan ulusal ya da mahalli ekonomik koşulları içermektedir. Banka, gelecekteki nakit akışlarının planlanmasında kredi riski taşıyan varlıklar için geçmişteki tecrübeleri ve portföyde bulunan benzer varlıkların değer düşüklüğü kanıtlarını değerlendirmektedir. Gelecek nakit akışının tutarının ve zamanlamasının tahmininde kullanılan yöntem ve varsayımlar tahmin edilen zarar ve gerçekleşen zarar arasındaki farkı en aza indirmek için düzenli olarak gözden geçirilmektedir.

(b) Satılmaya hazır finansal varlıkların gerçeğe uygun değeri

Banka'nın merkez bankacılığı faaliyeti çerçevesinde satın aldığı ve satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflandırılan sermaye yatırımı, söz konusu sermaye yatırımının net varlık değerinin %70'i olarak hesaplanan gerçeğe uygun değer ile muhasebeleştirilmiştir. Bu değerlendirme yöntemi daha önce söz konusu sermaye yatırımının alım ve geri alım işlemleri fiyatlandırmasında kullanılmıştır (Not 9).

NOT 6 - BANKALARDAN ALACAKLAR

	<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
Geri satım vaadi ile alım işlemlerinden alacaklar	39.007.450	23.031.555
Vadeli mevduatlar	17.108.317	4.889.268
Vadesiz mevduatlar	4.371.899	3.248.881
Bankalar arası para piyasası işlemlerinden alacaklar	74.516	-
Toplam	60.562.182	31.169.704

Geri satım vaadi ile alım işlemleri Banka'nın açık piyasa işlemleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

NOT 7 – GERÇEĞE UYGUN DEĞER FARKI KÂR/ZARARA YANSITILAN FİNANSAL VARLIKLAR

	<u>31 Aralık 2013</u>		<u>31 Aralık 2012</u>	
	Maliyet	Defter değeri	Maliyet	Defter değeri
Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilen devlet tahvilleri ve hazine bonoları	9.158.267	8.931.101	8.220.041	8.459.709
Yabancı devlet tahvilleri ve hazine bonoları	203.882.902	203.513.212	161.350.844	161.650.682
Uluslararası kuruluşlar tahvilleri(*)	7.521.139	7.610.591	6.911.101	7.048.310
Toplam	220.562.308	220.054.904	176.481.986	177.158.701

(*)Yabancı şirket tahvilleri Avrupa Yatırım Bankası (European Investment Bank) ve Dünya Bankası (International Bank of Reconstruction and Development - IBRD) tarafından ihraç edilen kuponlu ve iskontolu menkul kıymetlerdir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 8 - VERİLEN KREDİ VE AVANSLAR

	<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
Şirketlere verilen kredi ve avanslar:		
Yabancı ülke kredileri	12.023	13.539
Yurt içi krediler	13.307.134	6.796.711
Toplam canlı krediler	13.319.157	6.810.250
Tahsili gecikmiş krediler	3.272.684	2.728.840
Toplam verilen kredi ve avanslar , brüt	16.591.841	9.539.090
Krediler değer düşüklüğü karşılığı	(3.272.684)	(2.728.840)
Net verilen kredi ve avanslar	13.319.157	6.810.250

Krediler değer düşüklüğü karşılığı hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
1 Ocak bakiyesi	2.728.840	2.885.238
Yıl içinde ayrılan/(iptal olan) karşılık (*)	543.844	(156.398)
31 Aralık bakiyesi	3.272.684	2.728.840

(*) Krediler değer düşüklüğü karşılığı, yabancı para değerlemesinden kaynaklanmaktadır.

31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla Banka'nın yeniden yapılandırılan 12.370 bin TL (31 Aralık 2012: 10.332 bin TL) tutarında verilen kredi ve avansları bulunmaktadır. Yeniden yapılandırma anlaşmasına göre Banka, yukarıda bahsedilen yeniden yapılandırılmış kredinin 10.058 bin TL (4.712.512 ABD Doları) tutarındaki (31 Aralık 2012: 8.401 bin TL (4.712.512 ABD Doları)) faiz alacağından karşı tarafın yeniden yapılandırma anlaşmasındaki yükümlülüğünü yerine getirememesi durumunda tutarın tekrar tahakkuk ettirilmesi şartıyla vazgeçmiştir. 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibarıyla Banka söz konusu şarta bağlı alacağı için karşılık ayırmıştır.

NOT 9 - SATILMAYA HAZIR FİNANSAL VARLIKLAR

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibarıyla satılmaya hazır finansal varlıklar aşağıda belirtilmiştir:

	Hisse senetleri	Hizmet alanı	Hisse payı (%)		Tutar	
			31 Aralık 2013	31 Aralık 2012	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
BIS		Bankacılık Düzenleme Hizmetleri	1,43	1,43	566.317	521.962
Uluslararası İslami Likidite Yönetimi Kuruluşu		Likidite Yönetimi	13,33	13,33	21.343	17.826
SWIFT		Elektronik Fon Transfer Hizmetleri	0,007	0,007	67	62
Toplam					587.727	539.850

BIS'in hisselerinin her biri 5.000 SDR nominal değere sahip olup 1.250 SDR'si ödenmiştir. Hisse başına 3.750 SDR'lik tutarın BIS'in yönetim kurulu kararıyla 3 aylık ihbar süresi içerisinde geri çağırılma opsiyonu bulunmaktadır. 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibarıyla söz konusu yükümlülük, taahhütler ve şarta bağlı yükümlülükler altında bulunmaktadır (Not 27).

Banka'nın BIS'teki hisseleri gerçeğe uygun değeri ile değerlendirilmiştir. BIS'in 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibarıyla hesaplanan gerçeğe uygun değeri, Banka'nın BIS'in 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihli net varlıkları üzerindeki hakkının %70'i olarak hesaplanmış ve yıl sonundaki TL/SDR kuru ile TL'ye çevrilmiştir. Söz konusu değerlendirme yöntemi, önceden BIS hisselerinin alım ve satım işlemlerindeki fiyatın belirlenmesinde kullanılan yöntemdir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 9 - SATILMAYA HAZIR FİNANSAL VARLIKLAR (devamı)

Satılmaya hazır finansal varlıkların hareket tablosu aşağıda verilmiştir:

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Açılış bakiyesi	539.850	534.382
Alımlar	-	-
Gerçeğe uygun değer değişiklikleri	47.877	5.468
Kapanış bakiyesi	587.727	539.850

NOT 10 - ALTIN REZERVİ

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Külçe altın - Uluslararası standartta	42.850.276	34.297.820
Külçe ve sikke altın - Uluslararası standartta olmayan	261.997	303.057
Toplam	43.112.273	34.600.877

28.491 bin TL (31 Aralık 2012: 32.957 bin TL) tutarındaki sikke ve külçe altın Hazine Müsteşarlığı adına, Banka kasasında muhafaza edilmektedir. Ayrıca 31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla uluslararası standartta olan külçe altın tutarının içerisinde 33.277.977 bin TL (31 Aralık 2012: 23.225.356 bin TL) tutarında yurtiçi bankalar adına Banka nezdinde zorunlu karşılık olarak tutulan altın bulunmaktadır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 11 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

	Arsa ve binalar	Makina ve ekipmanlar	Devam etmekte olan yatırımlar	Toplam
31 Aralık 2011 tarihi itibarıyla				
Maliyet	328.412	66.927	7.549	402.888
Birikmiş amortismanlar	(129.095)	(39.046)	-	(168.141)
Net defter değeri	199.317	27.881	7.549	234.747
31 Aralık 2012 tarihinde sona eren yıl				
Açılış net defter değeri	199.317	27.881	7.549	234.747
Alımlar	16.087	33.746	-	49.833
Transferler	3.738	-	(3.738)	-
Elden çıkarılanlar (net)	(1.331)	(52)	-	(1.383)
Dönem içi amortisman (Not 26)	(6.526)	(10.349)	-	(16.875)
Kapanış net defter değeri	211.285	51.226	3.811	266.322
31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla				
Maliyet	345.429	98.667	3.811	447.907
Birikmiş amortismanlar	(134.144)	(47.441)	-	(181.585)
Net defter değeri	211.285	51.226	3.811	266.322

31 Aralık 2013 tarihinde sona eren yıl				
Açılış net defter değeri	211.285	51.226	3.811	266.322
Alımlar	365.233	45.713	408	411.354
Transferler	-	-	-	-
Elden çıkarılanlar (net)(*)	-	(1.045)	-	(1.045)
Dönem içi amortisman (Not 26)	(16.610)	(17.506)	-	(34.116)
Kapanış net defter değeri	559.908	78.388	4.219	642.515

31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla				
Maliyet	702.394	166.442	4.219	873.055
Birikmiş amortismanlar	(142.486)	(88.054)	-	(230.540)
Net defter değeri	559.908	78.388	4.219	642.515

(*)Banka 2013 yılı içinde, net defter değeri 1.045 bin TL tutarındaki maddi duran varlıklarını 140 bin TL satış bedeli ile elinden çıkartmıştır.

NOT 12 - MADDİ OLMAYAN VARLIKLAR

	Maliyet	Birikmiş itfa payları	Net defter değeri
1 Ocak 2012 tarihi itibarıyla açılış bakiyesi	13.988	(5.814)	8.174
Alımlar/(dönem itfa gideri)	1.148	(1.302)	(154)
Elden çıkarılanlar	(81)	79	(2)
31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla bakiyesi	15.055	(7.037)	8.018
1 Ocak 2013 tarihi itibarıyla açılış bakiyesi	15.055	(7.037)	8.018
Alımlar/(dönem itfa gideri)	1.974	(7.242)	(5.268)
Elden çıkarılanlar	(4.407)	4.394	(13)
31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla bakiyesi	12.622	(9.885)	2.737

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 13 - DİĞER VARLIKLAR

	<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
Hammadde ve yarı mamul	38.059	26.511
Hazineden tahsil edilecek masraf ve komisyonlar (*)	17.150	11.044
Elektronik Fon Transferi ("EFT") komisyon gelir tahakkuku	10.796	8.317
Peşin ödenen giderler	961	849
Sair malzeme ve diğer depolar	4.415	-
Diğer	29.801	16.627
Toplam	101.182	63.348

(*) 4 Ekim 2011 tarihli ve 9525/19124 sayılı Banka Meclisi kararı ile Tarifeler Yönetmeliği değiştirilerek T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile yapılacak işlemlerden 12 Ekim 2011 tarihinden itibaren komisyon, ücret ve masraf tahsil edilmeye başlanmıştır.

Banka ulusal para biriminde banknotlar basmaktadır. Basımı tamamlanmayan banknotlar ile ilgili giderler yarı mamül olarak ve banknot üretiminde kullanılan banknot kağıtları ise hammadde olarak kaydedilmektedir.

NOT 14 - TEDAVÜLDEKİ BANKNOTLAR

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
1 Ocak bakiyesi	60.525.482	55.103.174
Tedavüle giren banknotlar	41.353.594	30.700.615
Tedavülden çekilen ve imha edilen banknotlar	(27.064.486)	(25.278.307)
31 Aralık bakiyesi	74.814.590	60.525.482

NOT 15 - BANKALARA BORÇLAR

	<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
Zorunlu karşılıklar	156.375.051	119.100.684
Bankaların cari hesapları	32.210.886	9.508.365
Geri alım vaadi ile satım işlemlerinden borçlar	-	2.261.310
Döviz depo piyasası banka mevduatları	-	19.619
Toplam	188.585.937	130.889.978

Zorunlu karşılıklar, Türkiye’de yürürlükte olan bankacılık mevzuatına göre bankaların yurtiçi toplam pasiflerinden, Banka’nın 2005/1 sayılı Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ’inde belirlenen indirimler sonrası hesaplanan tutarlar ile yurtdışı şubeleri adına Türkiye’den kabul ettikleri mevduat/katılım fonu ve bankalarca temin edilip yurtdışı şubeleri nezdinde izlenen kredi tutarları üzerinden hesaplanmakta ve yine aynı Tebliğ’de belirlenen oranlar kullanılmakta ve Banka’ya yatırılmaktadır. Banka’nın 5 Aralık 2008 tarihli duyurusu ile 11 Aralık 2008 tarihinden başlayarak yabancı para zorunlu karşılıklara faiz ödenmesi uygulamasına son verilmiştir. Ayrıca 23 Eylül 2010 tarihli duyurusuyla birlikte 14 Ekim 2010 tarihinden başlayarak TL zorunlu karşılıklar üzerinden hesaplanan faiz uygulamasına da son vermiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 16 - DİĞER MEVDUATLAR

	<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
İşçi Dövizleri Hesapları	11.330.375	12.819.726
T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı mevduatı	27.393.668	16.391.165
Kamu fonlarına ait mevduatlar	919.893	1.867.363
Kamu kurum mevduatları	123.537	67.799
Toplam	39.767.473	31.146.053

İşçi Dövizleri Hesapları vadesi 1 yıl ile 3 yıl arasında değişen vadeli mevduatlardır. T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'na ait mevduat dahil olmak üzere vadesiz kamu kuruluşları mevduatının ise 8.237.253 bin TL (31 Aralık 2012: 13.501.393 bin TL) tutarındaki kısmı faizli olup, geri kalan tutarı faizsiz mevduatlardan oluşmaktadır.

İşçi Dövizleri Hesapları'nın para birimleri cinsinden dağılımı ile faiz oranları aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık 2013</u>		<u>31 Aralık 2012</u>	
	Faiz oranı (%)	TL	Faiz oranı (%)	TL
EURO	%0,25-%1,00	10.828.860	0,25-1,00	12.213.081
ABD Doları	%0,25-%1,00	403.827	0,25-1,00	519.436
CHF	%0,25-%1,00	92.396	0,25-1,00	82.188
GBP	%0,25-%1,00	5.292	0,25-1,00	5.021
Toplam		11.330.375		12.819.726

NOT 17 - IMF'YE BORÇLAR

IMF'ye borçlar SDR cinsinden olup, 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibarıyla Türkiye'nin IMF kotası ile bağlantılı borçlarından oluşmaktadır. 31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibarıyla Türkiye'nin IMF kotası ile bağlantılı borçları vadesi belirlenmemiş faizsiz borçlardır.

IMF'den alınan tüm borçlar, T.C. Hükümeti tarafından da imzalanan senetler ile garanti altına alınmıştır.

8 Haziran 2011 tarihi itibarıyla Türkiye'nin IMF'deki ülke kotası, 264.500.000 SDR artırılarak 1.455.800.000 SDR olmuştur.

NOT 18 - DİĞER ALINAN BANKA KREDİLERİ

	<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
Bankalararası para piyasalarından borçlar	208.520	1.398.694
Toplam	208.520	1.398.694

NOT 19 - DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER

	<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
İthalat ödeme emirleri	931.013	776.883
İleri valörlü yurt dışı transfer işlemleri	200.548	-
Ödenecek vergi ve stopajlar	49.804	54.355
Ödenecek senet ve havaleler	13.560	5.566
Gider tahakkukları	2.976	7.705
Devam etmekte olan davalar için tutulan bloke tutarlar	21.501	3.453
Diğer	20.760	46.875
Toplam	1.240.162	894.837

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 20 – VERGİLER

	<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
Ödenecek kurumlar vergisi	889.835	743.353
Peşin ödenen vergiler	(643.421)	(728.760)
Vergi yükümlülüğü – net	246.414	14.593

Kurumlar Vergisi

Banka, Türkiye’de geçerli olan kurumlar vergisine tabidir. Banka’nın cari dönem faaliyet sonuçlarına ilişkin tahmini vergi yükümlülükleri için ekli finansal tablolarda gerekli karşılıklar ayrılmıştır.

Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi tutarı ticari kazancın tespitinde gider yazılan vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve vergiden istisna kazançlar, vergiye tabi olmayan gelirler ve diğer indirimler düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

2013 yılında uygulanan efektif vergi oranı %20’dir (2012: %20).

Türkiye’de geçici vergi üçer aylık dönemler itibarıyla hesaplanmakta ve tahakkuk ettirilmektedir. 2013 yılı kurum kazançlarının geçici vergi dönemleri itibarıyla vergilendirilmesi aşamasında kurum kazançları üzerinden hesaplanması gereken geçici vergi oranı %20. (2012:%20). Zararlar gelecek yıllarda oluşacak vergilendirilebilir kârdan düşülmek üzere, maksimum 5 yıl taşınabilir. Ancak oluşan zararlar geriye dönük olarak önceki yıllarda oluşan kârlardan düşülemez.

Türkiye’de vergi değerlendirmesiyle ilgili kesin ve kati bir mutabakatlaşma prosedürü bulunmamaktadır. Şirketler ilgili yılın hesap kapama dönemini takip eden yılın 1-25 Nisan tarihleri arasında vergi beyannamelerini hazırlamaktadır. Vergi Dairesi tarafından bu beyannameler ve buna baz olan muhasebe kayıtları 5 yıl içerisinde incelenerek değiştirilebilir.

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibarıyla gelir vergisi aşağıda özetlenmiştir:

	<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
- Kurumlar vergisi	889.835	743.353
- Ertelenmiş vergi	2.003.457	(1.166.038)
Vergi gideri/(geliri)	2.893.292	(422.685)

Ertelenmiş vergiler

Banka, vergiye esas yasal finansal tabloları ile UFRS’ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tablolar ile UFRS’ye göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar aşağıda belirtilmektedir.

Ertelenmiş vergi aktifleri ve pasiflerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı %20’dir (2012: %20).

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 20 - VERGİLER (Devamı)

31 Aralık itibarıyla ertelenmiş vergiye konu olan birikmiş geçici farklar ve yürürlükteki vergi oranları kullanılarak hesaplanan ertelenmiş vergi varlıkları/(yükümlülükleri)'nin detayı aşağıdaki gibidir:

	Toplam geçici farklar		Ertelenmiş vergi varlıkları/ (yükümlülükleri)	
	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Kıdem tazminatı yükümlülüğü	128.170	119.290	25.634	23.858
Maddi duran ve maddi olmayan varlıkların vergi tabanıyla taşınan değeri arasındaki fark	42.805	29.982	8.561	5.996
Diğer	11.956	9.923	2.391	1.985
Toplam Varlıklar	182.931	159.195	36.586	31.839
Değerleme hesabı (*)	(22.164.507)	(13.655.427)	(4.432.901)	(2.731.085)
Finansal varlıklar gerçeğe uygun değer farkları	(533.422)	(494.426)	(26.671)	(24.721)
Mevduatlar için etkin faiz oranı kullanılarak hesaplanan faiz tahakkuku farkı	-	(1.710)	-	(342)
Toplam Yükümlülükler	(22.697.929)	(14.151.563)	(4.459.572)	(2.756.148)
Net Yükümlülük	(22.514.998)	(13.992.368)	(4.422.986)	(2.724.309)

(*) TCMB Kanunu'nun 23 Temmuz 2010 tarih ve 6009 sayılı Kanun ile değiştirilen 61. maddesi uyarınca Türk Lirası'nın yabancı paralar karşısındaki değerinin ve uluslararası piyasalarda altın fiyatlarının değişmesi nedeniyle Banka'nın aktif ve pasifindeki dövizlerin, efektiflerin ve yabancı para cinsinden diğer varlık ve yükümlülükler ile altının değerlendirilmesi sonucu oluşan gerçekleşmemiş gelir veya giderler, Banka'nın yasal bilançosunda geçici bir hesap olan "Değerleme Hesabı" içerisinde takip edilmektedir. Söz konusu değerlendirme hesabı kurumlar vergisi matrahının tespitinde gelir veya gider olarak dikkate alınmamaktadır. Döviz ve efektif alım satım işlemlerinden kaynaklanan kur farkları gerçekleştikleri tarih itibarıyla gelir tablosu içerisinde yer almaktadır.

Ertelenmiş vergi yükümlülüğünün dönem içerisindeki hareketi aşağıda özetlenmiştir:

	<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
1 Ocak bakiyesi	2.724.309	3.895.923
Gelir tablosu ile ilişkilendirilen ertelenmiş vergi, net	2.003.457	(1.166.038)
Öz sermaye ile ilişkilendirilen ertelenmiş vergi	(304.780)	(5.576)
31 Aralık bakiyesi	4.422.986	2.724.309

Vergi giderinin mutabakatı aşağıda sunulmuştur:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Vergi öncesi kâr/(zarar)	16.092.221	(698.767)
%20 Kurumlar vergisi oranı üzerinden hesaplanan karşılık	3.218.444	(139.753)
Vergiye tabi olmayan gelir	(366.068)	(295.638)
Kanunen kabul edilmeyen giderler	40.916	12.706
Vergi gideri/(geliri)	2.893.292	(422.685)

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 21 - KIDEM TAZMİNATI YÜKÜMLÜLÜĞÜ

Yürürlükteki İş Kanunu hükümleri uyarınca, çalışanlardan kıdem tazminatına hak kazanacak şekilde iş sözleşmesi sona erenlere, hak kazandıkları yasal kıdem tazminatlarının ödenmesi yükümlülüğü vardır. Ayrıca, halen yürürlükte bulunan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 6 Mart 1981 tarih, 2422 sayılı ve 25 Ağustos 1999 tarih, 4447 sayılı yasalar ile değişik 60'ıncı maddesi hükmü gereğince kıdem tazminatını alarak işten ayrılma hakkı kazananlara da yasal kıdem tazminatlarını ödeme yükümlülüğü bulunmaktadır. Emeklilik öncesi hizmet şartlarıyla ilgili bazı geçiş karşılıkları, ilgili kanunun 23 Mayıs 2002 tarihinde değiştirilmesi ile Kanun'dan çıkarılmıştır.

31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla ödenecek kıdem tazminatı, aylık 3.254 TL (31 Aralık 2012: 3.033,98 TL) tavanına tabidir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir. Kıdem tazminatı karşılığı, Banka'nın, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. UMS 19 ("Çalışanlara Sağlanan Faydalar"), Banka'nın yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

	<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
İskonto oranı (%)	3,58	2,37
Emeklilik ihtimaline ilişkin kullanılan oran (%)	99	99

Temel varsayım, her hizmet yılı için 3,254 TL olan kıdem tazminatı tavanının her sene enflasyon oranında artacağıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış reel oranı gösterecektir. Banka'nın kıdem tazminatı yükümlülüğü kıdem tazminatı tavanı her altı ayda bir ayarlandığı için, 1 Ocak 2014 tarihinden itibaren geçerli olan 3,438 TL (1 Ocak 2013: 3.129,24 TL) üzerinden hesaplanmaktadır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğünün bilançodaki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
1 Ocak bakiyesi	119.290	91.477
Hizmet maliyeti	12.107	29.577
Faiz maliyeti	2.827	2.168
Yıl içinde ödenen	(2.942)	(3.932)
Aktüeryal (kazanç) / kayıp	(3.112)	-
31 Aralık bakiyesi	128.170	119.290

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 22 - NET FAİZ GELİRİ

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Faiz geliri:		
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklardan alınan faizler	2.531.419	2.820.599
Geri satım vaadi ile alım faiz gelirleri	1.796.491	2.602.842
Verilen kredi ve avanslardan alınan faizler	35.343	39.183
Bankalardan alınan faizler	15.349	21.601
Bankalararası para piyasası işlemlerinden alınan faizler	10.810	14
Toplam	4.389.412	5.484.239

Faiz gideri:		
Hazine hesaplarına verilen faizler (*)	433.697	346.550
Diğer mevduatlar	127.701	195.156
Bankalararası para piyasasına ödenen faizler	16.107	21.714
Geri alım vaadi ile satım faiz gideri	8.857	323.387
IMF'ye ödenen faizler	2.530	2.818
Bankalara ödenen faizler	21	4.085
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar itfa zararları	-	121.124
Toplam	588.913	1.014.834

Net faiz geliri	3.800.499	4.469.405
------------------------	------------------	------------------

(*)1211 sayılı Banka Kanunu'nun 13 Şubat 2011 tarih ve 6111 sayılı Kanun ile değişik 41. Maddesi Hazine Müsteşarlığı'na ait Banka nezdinde bulunan tevdiatın nemalandırılmasına ilişkin usul ve esasların Banka ile Hazine tarafından müştereken tespit olunacağı hükmüne bağlanmıştır. Bu çerçevede Hazine ile Banka arasında "Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Nezdinde Tutulan T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'na Ait Mevduat Hesaplarının Nemalandırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar" başlıklı protokol 12 Ekim 2011 tarihi itibarıyla imzalanmış ve Hazine'nin Banka nezdindeki hesaplarına faiz ödemeye başlanmıştır.

NOT 23 - NET ÜCRET VE KOMİSYON GELİRİ

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Ücret ve komisyon geliri:		
EFT komisyon geliri	173.351	132.157
Hazineden alınacak komisyon tahakkuk geliri(**)	133.278	110.851
Bankalardan tahsil edilen vezne merkezleri işlemleri komisyonları	3.980	3.106
Döviz ve efektif piyasası işlemleri komisyonları	142	737
Diğer	42.647	18.725
Toplam	353.398	265.576

Ücret ve komisyon gideri:		
Muhabir banka hesapları	4.826	4.669
Diğer	11.401	9.006
Toplam	16.227	13.675

Net ücret ve komisyon geliri	337.171	251.901
-------------------------------------	----------------	----------------

(**) 4 Ekim 2011 tarihli ve 9525/19124 sayılı Banka Meclisi kararı ile Tarifeler Yönetmeliği değiştirilerek T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile yapılacak işlemlerden 12 Ekim 2011 tarihinden itibaren komisyon, ücret ve masraf tahsil edilmeye başlanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 - TEMETTÜ GELİRİ

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Satılmaya hazır finansal varlıklardan	6.903	1.583
Toplam	6.903	1.583

NOT 25 - KUR FARKI KÂRI/(ZARARI), NET

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Kur farkı kârı/(zararı), net		
- evalüasyon kârı/(zararı), net	10.036.949	(5.801.107)
- döviz alım satım kârı, net	5.434.322	1.961.887
Toplam	15.471.271	(3.839.220)

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibarıyla evalüasyon kârı/(zararı), altın tutarlarının değerlendirilmesi sonucu oluşan gerçekleşmemiş gelirleri ve dövizlerin yeniden değerlendirilmesi sonucu oluşan gerçekleşmemiş evalüasyon gelir/(giderlerini) içermektedir. Banka, yasal finansal tablolarında, TCMB Kanunu gereği, altın tutarlarının değerlendirilmesi sonucu oluşan gerçekleşmemiş gelirleri ve dövizlerin yeniden değerlendirilmesi sonucu gerçekleşmemiş evalüasyon kârı/(zararı)'nı net dönem kârına dahil etmemekte ve geçici hesap olan "Değerleme Hesabı" altında takip etmektedir.

NOT 26 - DİĞER FAALİYET GİDERLERİ

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Ücretler ve maaşlar	564.945	514.388
Yönetim giderleri	130.292	127.085
Sosyal güvenlik giderleri	45.638	62.998
Amortismanlar (Not 11 ve 12)	41.358	18.177
Diğer	15.668	2.635
Toplam	797.901	725.283

Banka tarafından 2013 yılında istihdam edilen ortalama personel sayısı 4.648'dir (2012: 4.502).

NOT 27 - TAAHHÜTLER VE ŞARTA BAĞLI YÜKÜMLÜLÜKLER

	<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
Alınan teminatlar	28.702.394	24.386.573
BIS geri çağırma opsiyonu (Not 9)	98.685	82.608
Toplam	28.801.079	24.469.181

31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla Banka aleyhine açılmış olup halen yasal işlem sürecinde olan 2.597 bin TL, 64.596.952 ABD Doları ve 222.397 Euro (31 Aralık 2012: 4.010 bin TL, 64.741.281 ABD Doları ve 496.939 Euro) tutarlarında çeşitli davalar bulunmaktadır. Banka, söz konusu davalara ilişkin profesyonel görüşün önemli bir maddi kayıp olasılığının düşük olduğu yönünde verilmiş olması sebebiyle ekli finansal tablolarında herhangi bir karşılık ayırmamıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 28 - SERMAYE

31 Aralık 2013 ve 2012 tarihleri itibarıyla Banka'nın ödenmiş sermaye yapısı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2013		31 Aralık 2012	
	TL	Pay %	TL	Pay %
Hazine Müsteşarlığı	14	55	14	55
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	5	19	5	19
TCMB Mensupları Sosyal Güvenlik ve Yardımlaşma Sandığı Vakfı	1	5	1	5
Türkiye Garanti Bankası A.Ş.	1	3	1	3
Türkiye İş Bankası A.Ş.	1	2	1	2
Diğer	3	16	3	16
Ödenmiş sermaye	25	100	25	100
Sermaye düzeltmesi	47.439		47.439	
Toplam ödenmiş sermaye	47.464		47.464	

Sermaye, TCMB Kanunu'nun 5. maddesi uyarınca 25 bin TL olup her biri 0,1 TL tutarında 250.000 hisseye ayrılmıştır. Bu sermaye T.C. Hükümeti'nin tasvibiyle artırılabilir. Hisse senetleri (A), (B), (C) ve (D) sınıflarına ayrılmıştır. (A) sınıf hisse senetleri münhasıran Hazine Müsteşarlığı'na, (B) sınıfı milli bankalara, (C) sınıfı milli bankalar dışında kalan bankalara ve bazı önceliklere sahip şirketlere ve (D) sınıf hisse senetleri de Türk ticaret müesseselerine ve Türk vatandaşlığına haiz tüzel ve gerçek kişilere tahsis edilmiştir.

NOT 29 - GEÇMİŞ YILLAR KÂRLARI VE YASAL YEDEKLER

Yasal mali tablolarda yer alan ihtiyat akçeleri dışındaki birikmiş kârlar TCMB Kanunu'na istinaden mensuplara, Hazine Müsteşarlığı'na ve diğer hissedarlara, aşağıda belirlenen ihtiyat akçelerine ilişkin sınırlamalara uygun olarak dağıtılabilir.

Banka'nın yıllık yasal safi kârı, aşağıdaki şekilde dağıtılır.

- %20'si ihtiyat akçesine;
- Hisse senetlerinin nominal değerleri üzerinden, %6 oranında ilk kâr hissesi olarak hissedarlara;
- Yukarıdaki yüzdeler tutarının düşürülmesinden sonra kalan miktarın en çok %5'i, iki aylık maaş tutarını geçmemek üzere Banka mensuplarına ve %10'u fevkalade ihtiyat akçesine;
- Hisse senetlerinin nominal değerleri üzerinden Genel Kurul kararıyla en çok %6 nispetinde ikinci kâr hissesi olarak hissedarlara verilmektedir.

Bu dağıtımdan sonra kalan bakiye Hazine Müsteşarlığı'na transfer edilmektedir.

NOT 30 - NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2013	31 Aralık 2012
Nakit	3.822.593	790.220
Bankalardan alacaklar (faiz gelir reeskontları hariç)	60.550.324	31.137.617
Toplam	64.372.917	31.927.837

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI A.Ş.

31 ARALIK 2013 TARİHİ İTİBARIYLA HAZIRLANAN FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Aksi belirtilmedikçe, tutarlar bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.)

NOT 31 - İLİŞKİLİ TARAFLARLA BAKİYELER VE İŞLEMLER

Ekteki finansal tablolar aşağıda sunulan ilişkili taraflarla olan bakiye ve işlemleri içermektedir.

(i) İlişkili taraf bakiyeleri

İlişkili taraf bakiyeleri, hissedarlara ve kamu kuruluşlarına ilişkin bakiyeleri ifade etmektedir.

	<u>31 Aralık 2013</u>	<u>31 Aralık 2012</u>
Varlıklar:		
Gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan finansal varlıklar ⁽¹⁾	8.931.101	8.459.709
Bankalardan alacaklar ⁽²⁾	5.781.219	16.793.241
Yükümlülükler:		
Bankalara borçlar ⁽³⁾	106.082.288	74.801.268
Diğer mevduatlar ⁽⁴⁾	28.437.098	18.326.327
⁽¹⁾ Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilen devlet tahvillerini içermektedir.		
⁽²⁾ Banka'nın hissedarlarından, geri satım vaadi ile alım işlemleri çerçevesinde bulunan alacaklarını ve interbank döviz depoları bakiyelerini içermektedir.		
⁽³⁾ Hissedarlara ait zorunlu karşılık mevduatlarını içermektedir.		
⁽⁴⁾ Hazine ve kamu kuruluşu mevduatlarını içermektedir.		

(ii) İlişkili taraflarla gerçekleştirilmiş işlemler

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Üst düzey yöneticilere sağlanan ücret ve diğer faydalar	5.012	4.424
Faiz gelirleri ⁽¹⁾	628.248	818.197
Faiz giderleri ⁽²⁾	433.697	346.550
Ücret ve komisyon gelirleri ⁽³⁾	204.175	168.922
Ortaklara kâr dağıtımı	2.911.297	5.752.588
Memurlara ödenen temettü	9.953	8.785
⁽¹⁾ Hazine Müsteşarlığı tarafından ihraç edilen devlet tahvili faiz gelirini içermektedir.		
⁽²⁾ Hissedarlara ait mevduatlara ödenen faiz giderlerini içermektedir.		
⁽³⁾ Banka'nın, hissedarlarından elde ettiği Elektronik Fon Transferi komisyonlarını ve Hazine ve Kamu kurumlarından alınan komisyon ve masrafları içermektedir.		

NOT 32 - BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Yoktur.